

KLP SFCR 2025

Rapport om solvens og finansiell stilling 2025
(Solvency and Financial Condition Report)

KLP

Rapport om solvens og finansiell stilling 2025

Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringselskap

Org. nr. 938 708 606

Innhold

Sammendrag.....	4
A. Virksomhet og resultater	7
A.1 Virksomhet	7
A.2 Forsikringsresultat	8
A.3 Investeringsresultat	8
A.4 Resultat fra øvrig virksomhet	10
A.5 Andre opplysninger	10
B. System for risikostyring og internkontroll	11
B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	11
B.2 Krav til egnethet	14
B.3 Risikostyringssystemet	15
B.4 Internkontrollsystem	19
B.5 Internrevisjonsfunksjon	20
B.6 Aktuarfunksjon	21
B.7 Utkontraktering	22
B.8 Andre opplysninger	22
C. Risikoprofil	23
C.1 Forsikringsrisiko	23
C.2 Markedsrisiko	25
C.3 Kredittrisiko	27
C.4 Likviditetsrisiko	27
C.5 Operasjonell risiko	27
C.6 Andre vesentlige risikoer	28
C.7 Andre opplysninger	28
D. Verdsettelse for solvensformål	29
D.1 Eiendeler	29

D.2	Forsikringstekniske avsetninger	33
D.3	Andre forpliktelser	41
D.4	Alternative verdsettingsmetoder	43
D.5	Andre opplysninger	43
E.	Kapitalforvaltning	43
E.1	Ansvarlig kapital	44
E.2	Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav	49
E.3	Bruk av durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregning av solvenskapitalkravet	52
E.4	Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller	52
E.5	Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet eller solvenskapitalkravet	52
E.6	Andre opplysninger	52
F.	Godkjenning	53
G.	Templater	54

Sammendrag

Solvens II-regelverket gjelder for alle land i EU og i EØS-området. Regelverket skal blant annet gi økt beskyttelse for forsikringstakerne. Solvens II stiller krav til offentliggjøring av informasjon, blant annet gjennom denne rapporten. Rapporten skal gi opplysninger om foretakets virksomhet og resultater, systemet for risikostyring og hvordan internkontrollen i foretaket fungerer. Rapporten skal også gi opplysninger om hvilke risikoer foretaket har, hvilke metoder som benyttes for verdsettelse av både eiendeler og forpliktelser samt en oversikt over foretakets sammensetning av solvenskapitalen. Solvenskapitalen skal dekke den risikoen foretaket har påtatt seg ved hjelp av lovbestemt solvenskapitalkrav.

Hovedproduktet til Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap (KLP) er offentlig tjenestepensjon. Foretaket eies av kundene som er norske kommuner, fylkeskommuner, helseforetak og bedrifter med offentlig tilknytning.

Foretakets kapitalforvaltning er splittet i en kundeportefølje på 868 milliarder kroner per 31.12.2025 (797 milliarder kroner per 31.12.2024) som omfatter alle pensjonsmidlene, og en selskapsportefølje på 46 milliarder kroner per 31.12.2025 (47 milliarder kroner per 31.12.2024) som omfatter foretakets egenkapital og øvrige midler.

Finansinntektene tilknyttet kundeporteføljen utgjorde 64 milliarder kroner i 2025 (65 milliarder i 2024). Dette tilsvarte en verdjustert avkastning på 7,9% prosent for året. Finansinntektene i selskapsporteføljen utgjorde 2,9 milliarder kroner i 2025 (2,0 milliarder i 2024) som tilsvarte en avkastning på 6,3% prosent.

For 2025 var risikoresultatet, resultatet som følger av at dødelighet og uførhet i perioden avviker fra det som er forutsatt i premietariffen, 0,6 milliarder kroner innenfor offentlig tjenestepensjon. Tilsvarende tall i 2024 var 0,8 milliarder kroner.

Systemet for risikostyring og internkontroll, slik det er organisert og operasjonalisert, anses hensiktsmessig for KLPs virksomhet. Foretakets vedtekter og gjeldende lovgivning legger til rette for en hensiktsmessig eierstyring og selskapsledelse, og gir en klar rolledeling mellom styrende organer og daglig ledelse. Foretakets øverste myndighet er generalforsamlingen. I tillegg har foretaket en foretaksforsamling som velger foretakets styre.

Risikostyringssystemet i KLP er tilpasset Solvens II og er organisert etter prinsippet om de tre forsvarslinjer. Styret i KLP har etablert godtgjørelseskomite, revisjonsutvalg og risikoutvalg.

Styret har fastsatt retningslinjer for KLPs styring og kontroll, der retningslinjer for de ulike delene av risikostyringssystemet inngår. Det er også fastsatt krav til styrets samlede kompetanse, i tillegg til kravene om egnethet og skikkethet, som også gjelder ledende ansatte og nøkkelfunksjoner i foretaket.

Utviklingen i foretakets risiko og solvenssituasjon følges opp gjennom omfattende rapportering til styret og konsernledelsen. Dette inkluderer rapportering fra alle de tre forsvarslinjene.

Foretakets solvensrisiko er dominert av masseavgangsrisiko innenfor forsikringsrisiko, og generell markedsrisiko.

Over 50 prosent av kundenes midler investeres i rentebærende papirer. De resterende midlene er investert i aksjer og eiendom. Foretaket har betydelige buffere som muliggjør en

slik allokering. Markedsrisikoen domineres av aksje- og eiendomsrisiko, samt rente og kredittrisiko. Risikoprofilen endres dynamisk ved at en handlingsregel tilpasser andelen risikable investeringer til det buffernivået foretaket har.

Under Solvens II verdsettes alle eiendeler og forpliktelser til markedsverdi. Det er to hovedforskjeller i verdsettelsen av eiendeler og forpliktelser i Solvens II og i finansregnskapet. Den ene er verdsettelsen av forsikringsforpliktelsene. I Solvens II-regnskapet hensyntas virkelig rentenivå, mens i finansregnskapet benyttes garantert rente til verdsettelsen. Den andre hovedforskjellen er at obligasjoner og utlån som i finansregnskapet føres til amortisert kost, føres til virkelig verdi i Solvens II-regnskapet. Andre ulikheter skyldes ulik behandling av immaterielle eiendeler og utsatt skatt.

Solvens II-regelverket stiller krav til hvor stor solvenskapitalen må være gjennom solvenskapitalkravet. KLP benytter en overgangsregel for forsikringstekniske avsetninger til Solvens II-regelverket. Ved bruk av denne overgangsregelen, har KLP en solvenskapitaldekning på 333 prosent per 31.12.2025. Solvenskapitaldekningen er den samme også uten overgangsregel. Solvenskapitaldekningen er godt over eget mål om minst 150 prosent solvenskapitaldekning.

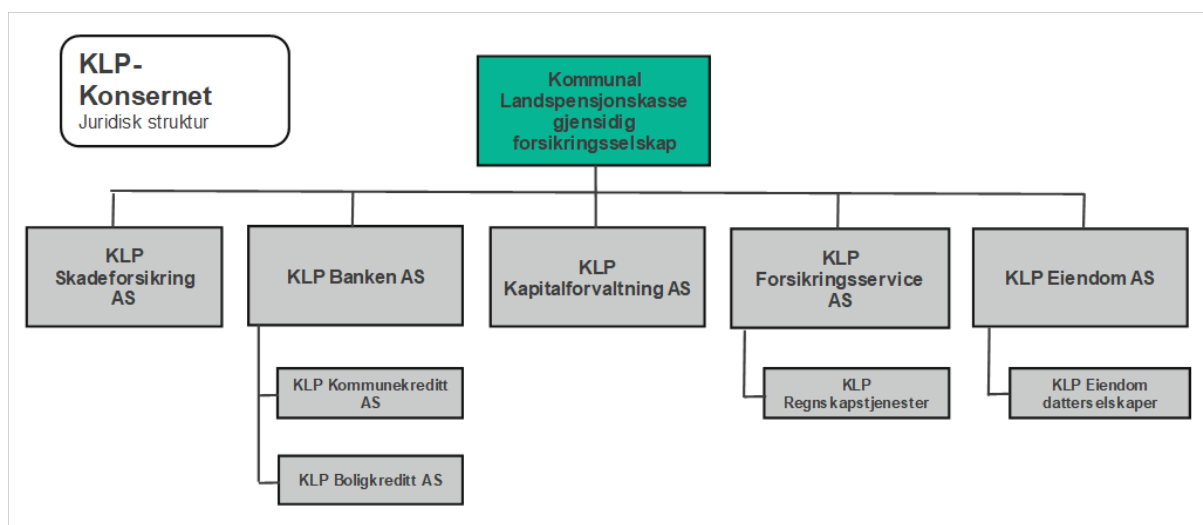
Denne rapporten er utarbeidet av KLP som livselskap. En tilsvarende rapport er utarbeidet for KLP-konsernet.

A. Virksomhet og resultater

A.1 Virksomhet

- a) Foretakets navn er Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringselskap. Foretakets adresse er: Dronning Eufemias gate 10, postboks 400 Sentrum, 0103 Oslo
- b) Finanstilsynet har det finansielle tilsynet med foretaket. Finanstilsynets adresse er: Revierstredet 3, postboks 1187 Sentrum, 0107 Oslo
- c) Foretakets eksterne revisor er EY, Stortorvet 7 0155 Oslo
Ansvarlig revisor er Finn Espen Sellæg, finn.espen.sellæg@no.ey.com
- d) Det er kundene med offentlig tjenstepensjon i KLP som eier foretaket. Disse utgjøres av norske kommuner og fylkeskommuner, de regionale helseforetakene (RHF) med deres datterselskaper helseforetakene (HF) samt bedrifter med offentlig tilknytning.
- e) Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringselskap (KLP) er morselskap i KLP-konsernet. KLPs heleide datterselskaper er organisert som aksjeselskaper. Følgende heleide datterselskaper inngår i konsernet:
 - KLP Banken AS med datterselskapene:
 - KLP Boligkreditt AS
 - KLP Kommunekreditt AS
 - KLP Eiendom AS
 - KLP Eiendom datterselskaper (flere)
 - KLP Forsikringservice AS
 - KLP Regnskapstjenester
 - KLP Kapitalforvaltning AS
 - KLP Skadeforsikring AS

Figur 1: Selskapsstruktur

- f) KLPs hovedprodukt er offentlig tjenstepensjon. Konsernet er også en stor leverandør av skadeforsikringer, banktjenester og fondsprodukter. Eiendomsselskapet KLP Eiendom AS er et av Nordens største eiendomsselskaper.

Med unntak av eiendomsvirksomheten hvor en del eiendommer er utenfor landets grenser, har KLP utelukkende virksomhet i Norge.

- g) Det er ikke noe å rapportere vedrørende virksomhet eller hendelser som har inntruffet i rapporteringsperioden, og som har hatt vesentlig innvirkning på konsernet.

A.2 Forsikringsresultat

Risikoresultatet i KLP for 2025 er lik 602 millioner kroner. Risikoresultatet tildeles til kundenes premiefond.

Risikoresultatet viser hvordan utviklingen av dødelighet og uførhet i forsikringsbestanden har vært sammenlignet med forventningene som er lagt til grunn ved den årlige premiefastsettelsen.

I 2025 har uførheten vært høyere enn antatt og risikoresultat uførhet utgjør minus 70 millioner kroner.

Samlet for KLPs ordninger har dødeligheten har vært høyere enn antatt og risikoresultat overlevelse er på 638 millioner kroner. Risikoresultat knyttet til etterlattedekninger er på 34 millioner kroner.

A.3 Investeringsresultat

Foretakets kapitalforvaltning er splittet i en kundeportefølje som omfatter alle pensjonsmidlene, og en selskapsportefølje som omfatter investering av foretakets øvrige midler.

A.3.1 Investeringsresultat kundeportefølje

Kundeporteføljen er inndelt i to hovedporteføljer, kollektivporteføljen og investeringsvalgporteføljen. All avkastning fra forvaltning av disse porteføljene godskrives kundene, ingenting tilfaller KLP.

Tabell 1: Inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen. Tall i millioner kroner.

Kollektivporteføljen	2025	2024	Endring
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	9 050	5 426	3 624
Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler	18 716	17 264	1 452
Verdiendringer på investeringer	22 973	36 593	-13 620
Realiserte gevinster og tap på investeringer	12 595	5 983	6 612
Inntekter fra investeringer	63 335	65 265	-1 930

Tabell 2: Inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen. Tall i millioner kroner.

Investeringsvalgporteføljen	2025	2024	Endring
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	37	23	14
Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler	52	43	9
Verdiendringer på investeringer	154	185	-31
Realiserte gevinster og tap på investeringer	36	54	-18
Inntekter fra investeringer	279	304	-25

I kollektivporteføljen har KLP forpliktet seg til å levere en minimumsavkastning årlig. I investeringsvalgporteføljen må KLP innfri avkastningsgarantien etter fem år, mens kundene midlertidig må dekke inn eventuelt manglende årlig avkastning under denne femårsperioden. KLP krever inn en premie som betaling for å avgi en slik avkastningsgaranti (rentegarantipremie). Rentegarantipremien skal reflektere markedsverdien av avkastningsgarantien, og premien fastsettes forskuddsvis for ett år av gangen. Verdien av rentegarantipremien er oppgitt i tabell 8 under kapittel A.5 Andre opplysninger.

Manglende avkastning må dekkes inn fra foretakets egenkapital eller bufferfond. Bufferfond kan benyttes både til å dekke eventuelle underskudd så vel som foretakets avkastningsgaranti.

Finansinntektene tilknyttet kundeporteføljene utgjorde 63,6 milliarder kroner i 2025, mens de i 2024 var 65,3 milliarder kroner (se tabell 1 og 2 over). Dette tilsvarte en verdjustert avkastning på 7,9% prosent i 2025 mot 9,0% prosent i 2024 i kollektivporteføljen, og henholdsvis 8,9 prosent i 2025 og 10,8 prosent i 2024 i investeringsvalgporteføljen.

I 2025 ble avkastningsresultatet 47,8 milliarder kroner. Av kundenes avkastningsresultat er 25,2 milliarder kroner overført til kundenes premiefond og 22,6 milliarder kroner er tildelt kundenes bufferfond. Etter flere år med lave renter hvor det har vært nødvendig å bygge buffere, har KLP nå en soliditet godt tilpasset dagens rentenivå.

Kostnadene for å forvalte kundemidlene var på 256 millioner kroner i 2025. I 2024 var kostnadene på 248 millioner kroner. Kostnadene blir dekket inn av et eget omkostningselement i pensjonspremien, og inngår som en del av administrasjonsresultatet som tilfaller foretaket. Administrasjonsresultatet er oppgitt under kapittel A.5 under tabell 8, Resultatelementer i selskapsporteføljen.

Tabellen under viser kollektivporteføljens fordeling på hovedaktivaklasser og avkastning per aktivaklasse. Summen vil avvike noe fra regnskapstallet på grunn av ulik regnskapsmessig klassifisering. I tabellen er også derivatposisjoner ført netto, mens de bruttoføres i regnskapet. Den største bidragsyteren til finansinntektene i 2025 var eksponeringen mot aksjer.

Tabell 3: Kollektivporteføljen. Tall i millioner kroner.

Eiendeler kollektivporteføljen	Balanse	Avkastning	Balanse	Avkastning
	2025	2025	2024	2024
Eiendom	115 061	9,1%	102 826	4,7%
Utlån	86 736	4,7%	87 558	4,7%
Aksjer og alternative investeringer	312 652	12,5%	280 268	19,2%
Anleggs-/HTF-obligasjoner	215 157	3,7%	211 535	3,6%
Omløpsobligasjoner	103 679	6,0%	86 967	4,1%
Likviditet/pengemarked	34 913	5,0%	27 627	5,4%
Sum	868 198	7,9%	796 782	9,0%

Til informasjon har ikke KLP ført investeringskostnader eller investeringsinntekter mot egenkapitalen. KLP har heller ikke investeringer i verdipapirisering.

A.3.2 Investeringsresultat selskapsportefølje

Finansinntektene fra investeringene i selskapsporteføljen utgjorde 2,9 milliarder kroner i 2025. Dette tilsvarte en avkastning 6,3 prosent i 2025 mot 4,8 prosent i 2024. Kostnader knyttet til forvaltning av selskapsporteføljen var 15 millioner kroner. Avkastning på selskapsporteføljen, og kostnader ved å forvalte denne, inngår i totalresultat til foretaket.

Tabell 4: Inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen. Tall i millioner kroner.

Investeringsresultat selskapsporteføljen	2025	2024	Endring
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	879	745	134
Renteinntekter og utbytte mv på finansielle eiendeler	1 305	1090	215
Netto driftsinntekter fra eiendom	142	54	88
Verdiendringer på investeringer	-601	-12	-589
Realiserte gevinster og tap på investeringer	1 131	113	1 018
Inntekter fra investeringer	2 855	1 989	866

Tabellen under viser porteføljens fordeling på hovedaktivklasser og avkastning på investeringene fordelt på hovedaktivklasse. Summen vil avvike noe fra regnskapstallet på grunn av ulik regnskapsmessig klassifisering.

Tabell 5: Selskapsporteføljen. Tall i millioner kroner.

Eiendeler selskapsporteføljen	Balanse 2025	Avkastning 2025	Balanse 2024	Avkastning 2024
Aksjer i datterselskaper	7 496		6 901	
Eiendom	4 697	9,8%	4 468	4,6%
Aksjer og tilknyttede selskaper	1656	11,0%	7	4,0%
Sikring av ansvarlig e lån			3 884	5,9%
Anleggs-/HTF-obligasjoner	17 195	3,5%	19 064	3,1%
Omløpsobligasjoner	6 714	6,3%	3 748	2,3%
Likviditet/pengemarked	7 944	5,4%	8 936	5,7%
Sum	45 702	6,3%	47 002	4,8%

A.4 Resultat fra øvrig virksomhet

Alle vesentlige inntekter og utgifter er inkludert i det foregående.

A.5 Andre opplysninger

I kapitlene over er forsikringsresultat (risikoresultat) og investeringsresultat beskrevet. Positivt forsikringsresultat og positivt investeringsresultat i kundeporteføljen tilfaller kundene. Tilsvarende negative resultat blir belastet foretakets egenkapital. Rentegarantipremie og administrasjonsresultatet inngår i foretakets årlige resultat sammen med avkastningen i selskapsporteføljen. KLP er et gjensidig eiet foretak. De nevnte størrelsene bidrar til at veksten i egenkapitalen følger veksten i pensjonsforpliktelsene. Tabellen under viser størrelsen på rentegarantipremien og administrasjonsresultatet for 2025 og 2024. Nødvendig

vekst i egenkapitalen utover dette, sikres ved at det i tillegg kalles inn et årlig egenkapitaltilskudd fra eierne.

Tabell 6: Resultatelementer i selskapsporteføljen. Tall i millioner kroner.

Resultatelementer	2025	2024
Rentegarantipremie	15	14
Administrasjonsresultat	-13	77
Sum	2	91

Foretakets samlede resultat før skatt var på 2,6 milliarder kroner i 2025, og 2,1 milliarder kroner i 2024.

B. System for risikostyring og internkontroll

Beskrivelsen i dette kapitlet dekker KLP både som foretak og som konsern. Kapitlet er identisk med tilsvarende kapittel i KLPs konsern SFCR.

Systemet for risikostyring og internkontroll, slik det er organisert og operasjonalisert, anses hensiktsmessig for KLPs virksomhet i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av risikoene.

B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

B.1.1 Struktur i KLPs administrasjons-, ledelses og kontrollorgan

Foretakets vedtekter og gjeldende lovgivning legger til rette for en hensiktsmessig eierstyring og selskapsledelse, og gir en klar rolledeling mellom styrende organer og daglig ledelse.

Generalforsamlingen

KLP har en bred eierstruktur. Medlemmer av generalforsamlingen utpekes gjennom valgmøter i de relevante valgkretsene, hvor alle eiere er invitert. Stemmerett beregnes ut fra det enkelte medlems andel av foregående års ordinære premie. I generalforsamlingen har hver enkelt utsending én stemme.

Generalforsamlingen er foretakets øverste myndighet, og består av valgte representanter for foretakets eiere.

Til generalforsamlingene i 2026 og 2027 blir det valgt 171 utsendinger fra 19 valgkretser. Fylkeskommunene og kommunene i hvert fylke utgjør 14 av valgkretsene. De fire regionale helseforetakene med datterselskaper, utgjør hver sin valgkrets. Bedriftene utgjør til sammen én krets. I hver valgkrets avholdes det valgmøte som velger utsendinger til generalforsamlingen. Generalforsamlingen skal godkjenne årsregnskapet og årsberetningen for foretaket og konsernet, herunder anvendelse av overskudd eller dekning av underskudd. Videre har generalforsamlingen som oppgave å velge 24 av foretaksforsamlingens 45 medlemmer, samt fastsettelse av godtgjørelse til foretaksforsamlingen.

Foretaksforsamlingen

Foretaksforsamlingen består av 45 medlemmer, hvorav 24 velges av generalforsamlingen. Videre oppnevnes seks representanter av arbeidstakerorganisasjonene i kommunal sektor. 15 representanter velges av og blant de ansatte i konsernet. Foretaksforsamlingen har i hovedsak de samme oppgaver som påligger en bedriftsforsamling etter allmennaksjelovens bestemmelser, å føre tilsyn med styret og konsernsjefens forvaltning av foretaket. Foretaksforsamlingen velger styre og styreleder. De av foretaksforsamlingens medlemmer

som er valgt av generalforsamlingen, velger fem styremedlemmer med varamedlem, mens den samlede foretaksforsamling velger styrets leder og nestleder. Foretaksforsamlingen velger en valgkomité med fire medlemmer og et varamedlem.

Styret i KLP (Konsernstyret)

Styret er et kollektivt organ som skal ivareta foretakets og eernes interesser. Styret skal følge opp konsernets etterlevelse av virksomhetsregelverk og konsesjonskrav. Styret skal sørge for en forsvarlig organisering av virksomheten, fastsette retningslinjer, planer og budsjetter, holde seg orientert om foretakets økonomiske stilling og plikter, og påse at virksomheten, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse og foretakets virksomhet forøvrig. Styret består av åtte medlemmer som velges for to år av gangen. Fem styremedlemmer med inntil like mange varamedlemmer, velges av de medlemmene i foretaksforsamlingen som er valgt av generalforsamlingen. To medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte i KLP. Ett medlem med varamedlem oppnevnes av den arbeidstakerorganisasjon eller forhandlingssammenslutning som har flest medlemmer i pensjonsordningene. I tillegg oppnevnes to observatører fra de organisasjonene som er nummer to og tre med hensyn til antall medlemmer. Konsernsjefen er ikke medlem av styret.

Konsernsjefen

Konsernsjefen står for den daglige ledelsen av KLPs virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt. Konsernsjefen rapporterer til foretakets styre. Konsernsjefens ansvar og oppgaver er gitt i instruks vedtatt av styret.

Konsernledelsen

Konsernledelsen er satt sammen av lederne for de ulike divisjonene i KLP, og består av åtte erfarne personer, i tillegg til Konsernsjefen, med bred bakgrunn fra norsk næringsliv og offentlig sektor. Konsernledelsen er det øverste ledelsesnivået i KLP, og har ansvaret for den funksjonelle styringen av foretaket.

Styrets arbeidsutvalg

Styret har tre arbeidsutvalg, et godtgjørelsesutvalg, et revisjonsutvalg og et risikoutvalg. Utvalgene treffer ikke beslutninger på vegne av styret, men fremlegger sine vurderinger og anbefalinger til styret.

Godtgjørelsesutvalg

Godtgjørelsesutvalget er et saksforberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styrets behandling av kompensasjonsspørsmål. Finanstilsynet ga i 2011 tillatelse til et felles godtgjørelsesutvalg i KLP-konsernet. På bakgrunn av dette fungerer utvalget også for de styrene i KLP-konsernet som etter loven skal ha godtgjørelsesutvalg. Utvalget har blant annet ansvaret for å tilrettelegge for at kravene i lov og forskrift om godtgjørelsesordninger i finansforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond, overholdes for de foretakene i KLP-konsernet som er underlagt dette regelverket.

Revisjonsutvalg

Revisjonsutvalget er et saksforberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret. Utvalget er opprettet i samsvar med kravene til et revisjonsutvalg som følger av forsikringsvirksomhetsloven. Utvalget skal bistå i å kvalitetssikre styrets arbeid knyttet til finansiell rapportering og bærekraftsrapportering, revisjon, risikostyring og internkontroll.

Risikoutvalg

Utvalget fungerer som risikoutvalg for styret i KLP. Risikoutvalgets hovedoppgaver er å bistå styret med å overvåke og styre foretakets samlede risiko, samt vurdere om foretakets

styrings- og kontrollordninger er tilpasset risikonivå og omfang av den samlede virksomheten i konsernet. Utvalget skal videre sikre at foretaket har gode systemer for internkontroll og risikostyring, og at andrelinjefunksjonene fungerer tilfredsstillende. Utvalget skal også påse at det foreligger tilfredsstillende organisering, klar organisasjonsstruktur, hensiktsmessig ansvarsfordeling og arbeidsfordeling mellom utøvende og kontrollerende funksjoner. Risikoutvalget skal bistå styret ved å forberede styrebehandlingen i øvrige saker som angår risikostyring.

Risikostyringskomité

Konsernsjefen har etablert en komité som er hans rådgivende organ i saker som angår foretakets overordnede risiko og solvens. Komitéen behandler samlet risikovilje, strategi for samlet risiko, og risikoeksponering på alle vesentlige risikofaktorer, herunder markedsrisiko, forsikringsrisiko og operasjonell risiko.

Nøkkelfunksjoner

Risikostyringsfunksjonen, compliancefunksjonen, aktuarfunksjonen og internrevisor er nøkkelfunksjonene i KLP. Styret sikrer at disse har nødvendig myndighet, ressurser og uavhengighet gjennom styrevedtatte retningslinjer/instruksjoner for hver av funksjonene. Retningslinjene/Instruksene gir leder for hver funksjon rett til å rapportere direkte til styret i saker som angår deres ansvarsområde. De forskjellige nøkkelfunksjonene utarbeider dels kvartalsvise og dels årlige rapporter som behandles av styret.

B.1.2 Eventuelle vesentlige endringer i systemet for risikostyring og internkontroll, som er foretatt i rapporteringsperioden

Det er ikke foretatt vesentlige endringer i systemet for risikostyring og internkontroll i løpet av rapporteringsperioden.

B.1.3 Godtgjøringspolitikk

Prinsipper

Styret har tidligere vedtatt overordnede belønningsprinsipper i KLP og utfyllende retningslinjer for KLP Kapitalforvaltning AS. Godtgjøringsregelverket ble senest behandlet og revidert i styremøtet til KLP 21. august 2025.

I henhold til finansforetaksloven og verdipapirfondloven med tilhørende forskrifter, har styret i KLP fastsatt og sørget for at foretaket til enhver tid har, og praktiserer, retningslinjer og rammer for en godtgjøringsordning som gjelder hele foretaket inkludert datterselskaper.

KLP-konsernet skal ha konkurransedyktige lønns- og ansettelsesbetingelser sammenliknet med tilsvarende selskap, men uten å være lønnsledende. Godtgjøringsordningen skal være utformet slik at den er kostnadseffektiv for konsernet.

Konsernets godtgjøringsordninger skal være åpne og prestasjonsbaserte, slik at de i så stor grad som mulig oppleves som rettfærdige og forutsigbare. Det skal være samsvar mellom avtalte krav til prestasjon og den godtgjørelse som gis.

Fast grunnlønn er hovedelement i den samlede godtgjørelsen, som for øvrig består av forsikrings- og pensjonsordninger og naturalytelser. Datterforetaket KLP Kapitalforvaltning AS opererer i markeder hvor deler av lønnen er basert på oppnådde resultater, og tilbyr derfor lønn som delvis er resultatavhengig for ansatte som har direkte resultatansvar. I tråd med regelverket fordeles utbetaling av en slik lønn over flere år og er delvis tilknyttet verdiutviklingen i utvalgte verdipapirfond, siden KLP som gjensidig foretak ikke har egne

børsnoterte egenkapitalinstrumenter. Det er ikke prestasjonslønn i andre deler av konsernet eller i konsernledelsen.

Godtgjørelse basert på resultater

Det gis ikke individuelle eller kollektive godtgjørelser (bonus) til de ansatte ut fra KLPs resultater.

Pensjonsordning

Alle ansatte i KLP er medlemmer av KLPs pensjonsordning.

Frem til 01.05.2013 hadde KLP i tillegg en ordning med «Pensjon for lønn over 12 G¹».

Denne ordningen er endret:

- Personer som ansettes i KLP etter 30.04.2013 omfattes ikke av ordningen.
- Personer som er ansatt før 30.04.2013 og som per i dag har lønn under 12 G, vil ikke bli omfattet av ordningen selv om de på et senere tidspunkt får lønn over 12 G.
- For personer som har en lønn over 12 G per 30.04.2013 gjelder følgende ordning: «De som har lønn ut over 12 G, har en tilleggsdekning som medfører at også fast lønn ut over 12 G medregnes fullt ut som pensjonsgivende. Denne ordningen gjelder kun for medlemstid opptjent direkte i KLP. Dersom pensjonen beregnes etter deltid opptjent som ansatt i KLP, skal også pensjonsgrunnlaget utover 12 G reduseres tilsvarende»

B.1.4 Transaksjoner med nærstående

KLP har transaksjoner med øvrige foretak i KLP-konsernet samt medlemmer av administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet. Dette er transaksjoner som er en del av de produkter og tjenester som tilbys av KLP eller KLPs datterselskap til sine kunder. Transaksjonene inngås til markedsmessige betingelser og omfatter tjenestepensjon, skadeforsikring, bankinnskudd, utlån, kapitalforvaltning og fondssparing.

B.2 Krav til egnethet

B.2.1 Foretakets krav til egnethet

Foretaket sikrer at ledere av virksomheten og andre i virksomheten som innehar sentrale funksjoner, herunder hvitvaskingsansvarlig og personer som er direkte beskjeftiget med og ledere med ansvar for forsikringsdistribusjon samt nøkkelfunksjonene, er egnet og skikket for å ivareta sine arbeidsoppgaver og ansvarsområder som fremgår av den enkeltes stillingsbeskrivelse.

Styret i KLP har vedtatt, og reviderer årlig en retningslinje for egnethet. Retningslinjen inneholder kvalifikasjonskrav som skal sikre hensiktsmessig mangfold av kvalifikasjoner, kunnskap og relevant erfaring for å sikre at foretaket er ledet og ført tilsyn med på en profesjonell måte.

Styret i KLP skal ha tilstrekkelig innsikt og forståelse til å kunne stille spørsmål til administrasjonens vurderinger, forholde seg kritisk til svarene og til å kunne iverksette nødvendige tiltak. Det samlede styret i KLP bør minst ha kvalifikasjoner innen områdene:

- Forsikrings- og finansmarkedet
- Forretningsmodell og -strategi
- Virksomhetssystemet, herunder forståelse av de risikoer virksomheten er utsatt for og evne til å håndtere disse
- Finansiell og aktuariell analyse

¹ Folketrygdens grunnbeløp

- Regulatoriske rammer og krav
- Samfunnsforståelse
- Kunde- og produktkompetanse
- Bærekraftskompetanse på temaer som er vesentlige for KLPs forretning

B.2.2 Foretakets prosess for vurdering av egnethet

Vurdering av egnethet til styremedlemmer gjøres av valgkomiteen, og til ansatte av lederen for den enkelte stillingsinnehaver. Personer som skal vurderes, må fremlegge utfylt skjema for opplysninger til bruk i fastsatt vurdering fra Finanstilsynet. De aktuelle personene vurderes ved ansettelse/valg, eller ved spesielle situasjoner. Det skal årlig avgis en bekreftelse på at ikke nye forhold har oppstått etter siste vurdering/bekreftelse. Dette er særlig aktuelt i forhold til vandel.

Alle personer i konsernledelsen, nøkkelfunksjoner og styret skal oppfylle krav til skikkethet (vandel). I tillegg vurderes egnethet og skikkethet for hvitvaskingsansvarlig og personer som er direkte beskjeftiget med og ledere med ansvar for forsikringsdistribusjon. For personer som nevnt ovenfor, vurderer KLP følgende forhold:

- Straffbare forhold
- Overtredelsesgebyr og tilsynsmessige tiltak
- Økonomiske forhold
- Skattemessige forhold
- Tidsaspektet

Personer som skal vurderes, må fremlegge kopi av politiattest som ikke er eldre enn tre måneder. Det kan også innhentes informasjon fra de offentlig tilgjengelige registrene Konkursregisteret og Regnskapsregisteret. For ansatte som er direkte beskjeftiget med og ledere med ansvar for forsikringsdistribusjon, skal det også innhentes bekreftelse fra Brønnøysundregisteret om at vedkommende ikke er under konkursbehandling, konkursskarantene eller gjeldsforhandling.

Dersom det foreligger overtredelse på noen av de ovennevnte punkter, gjøres en individuell vurdering. Det legges til grunn et forholdsmessighetsprinsipp hvor overtredelsens karakter, overtredelsens alvorlighet, hvorvidt det foreligger en endelig avgjørelse, antallet overtredelser, den aktuelle personens etterfølgende opptreden og tidsaspektet er vesentlige kriterier. Vurderingen gjøres i tråd med de føringer som ligger i det til enhver tid gjeldende rundskriv fra Finanstilsynet om vurdering av egnethetskrav.

B.3 Risikostyringssystemet

B.3.1 Risikostyringssystemet. Strategier, prosesser og rapporteringsrutiner

Krav til risikostyringssystemet er fastsatt gjennom KLPs retningslinjer for styring og kontroll. Systemet implementeres i strategier, rutiner, mandater, instruksjoner og rapporteringsrutiner.

Retningslinjer

Retningslinjene fastsetter krav til risikonivå og til risikostyringen. De fastsetter risikoviljene for hovedkategorier og underkategorier av risikoer, gir overordnede føringer for styring etter risikovilje og krav til strategi for samlet risikostyring og underliggende risikostrategier og rammeverk. Retningslinjene revideres årlig og godkjennes av styret.

Enkelte retningslinjer gjelder hele konsernet, og vedtas i datterselskapenes styre med eventuelle nødvendige tilpasninger til selskapsspesifikke forhold. Andre retningslinjer gjelder

så langt de passer, og danner utgangspunkt for datterselskapenes egne retningslinjer. I tillegg vil hvert enkelt datterselskap ha egne retningslinjer for å regulere forhold som er spesifikke for foretakets virksomhet og de lover og regler foretaket er underlagt.

Strategier

Den samlede risikoen i foretaket deles inn i tre hovedkategorier, investeringsrisiko, forsikringsrisiko og operasjonell risiko (herunder strategisk risiko og omdømmerisiko).

Strategi for samlet risikostyring fastsetter parameter for styring av samlet risiko i tråd med risikoviljen og legger strategi for håndtering av samlet risiko. Strategien innbefatter også en egen bufferstrategi. I tillegg legges overordnet strategi for de nevnte hovedkategorier av risiko med føringer som implementeres i de spesifikke strategiene og rammeverkene.

Kapital-, beredskaps- og gjenopprettingsplanen beskriver kapitalstyringen og inneholder også beredskaps- og gjenopprettelsesplan for kapitaldekningen. Kapitalplanen utarbeides parallelt med prosessen for egenvurdering av risiko og solvens (ORSA-prosessen), og legger langsiktige føringer for foretakets kapitalstyring.

Kapitalforvaltningsstrategien setter mål for styringen av investeringsrisikoen, herunder markedsrisiko, konsentrasjonsrisiko og bærekraftsrisiko, samt gir rammer for allokering og føringer for foretakets dynamiske strategi for eksponering mot risikable aktiva. Likviditetsstrategien er inkludert i samme dokument. Mål for investeringsrisiko settes i tråd med overordnet risikomål gitt i Strategi for samlet risikostyring.

Strategi for forsikringsrisiko setter mål og rammer for styring av forsikringsrisiko, herunder biometrisk risiko, kostnadsrisiko, avgangsrisiko og katastroferisiko, i tråd med overordnet risikomål gitt i Strategi for samlet risikostyring.

Mål og rammer for operasjonell risiko, samt krav til effektiv risikostyring og internkontroll i enhetene og foretaket som helhet, settes i Strategi for samlet risikostyring. Operasjonell risiko vurderes på bakgrunn av den årlige prosessen for risikostyring og internkontroll, se kapittel B.4.1, og følges også løpende ved styringsparametere i tråd med risikovilje for de ulike kategoriene for operasjonell risiko. Som del av IKT-strategien, fastsettes det også en strategi for digital operasjonell motstandsdyktighet.

Alle strategiene legges frem for styrets godkjenning hvert år.

Rutiner og øvrige føringer.

KLP har flere rutiner og føringer med utspring blant annet fra risikostrategiene mv. Disse er mer operative i sine føringer.

Rapportering

Rapportering av risiko i KLP skjer på mange nivåer. I hvert styremøte inkluderer konsernsjefen aktuelle tema i sin orientering. I tillegg er en egen orientering om risikostyring og kapitalforvaltning fast sak på agendaen. Styret mottar også en detaljert månedsrapport om konsernets utvikling.

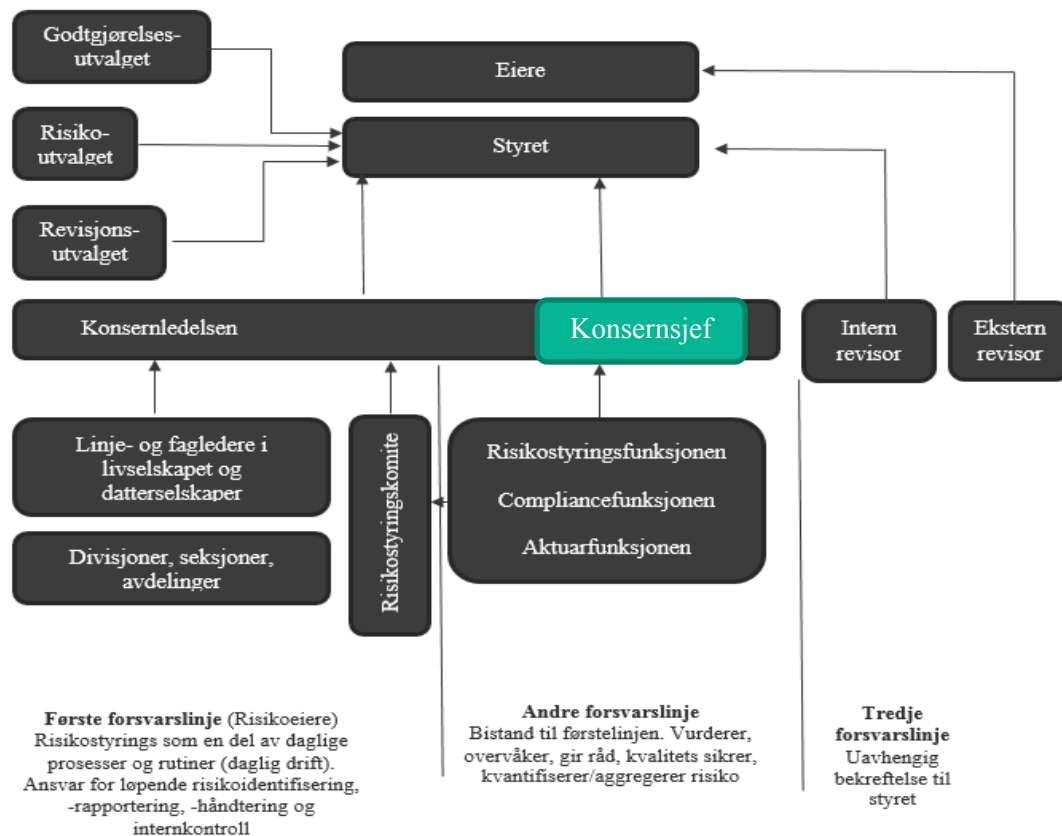
Andrelinjefunksjonene utarbeider kvartalsvise rapporter fra sine områder som konsernsjefen og styret behandler. I tillegg utarbeider aktuarfunksjonen en årlig rapport.

I risikostyringskomitéen følges utviklingen i handlingsregelen opp i hvert møte.

B.3.2 Organisering av risikostyringssystemet

Risikostyringssystemet i KLP er organisert etter prinsippet om de tre forsvarslinjer. Dette er i tråd med moderne prinsipper for risikostyring og er tilpasset kravene i Solvens II-regelverket. Organiseringen er illustrert i figuren under:

Figur 2: Risikostyringssystemet i KLP

Førstelinjen – Risikostyring og forretningsdrift

Alle ledere og ansatte i de operasjonelle enhetene og datterselskapene utgjør førstelinjen. De har det primære ansvaret for risikostyring gjennom å forvalte sitt ansvar i tråd med strategier, fullmakter, instruksjoner og retningslinjer. Ledere skal etablere forsvarlige rutiner og kontrolltiltak innenfor sine områder.

Andrelinjen – Overvåking og kvalitetssikring

Andrelinjen består av risikostyringsfunksjonen, compliancefunksjonen og aktuarfunksjonen. For nærmere beskrivelse av compliancefunksjonen og aktuarfunksjonen se henholdsvis kapittel B.4.2 og B.6.

Risikostyringsfunksjonen ledes av Chief Risk Officer (CRO) som rapporterer til konsernsjefen. Risikostyringsfunksjonens hovedoppgave er til enhver tid å ha oversikt over den overordnede risikosituasjonen i foretaket og sikre god risikostyring i alle deler av virksomheten. Risikostyringsfunksjonen har et overordnet ansvar for å overvåke risikoen i konsernet, samt risikostyringssystemet. Gjennomføringen av egenvurdering av risiko og solvens koordineres av risikostyringsfunksjonen, se kapittel B.3.3.

Leder for Aktuarfunksjonen er organisert som en integrert del av risikostyringsfunksjonen. For å sikre aktuarfunksjonens uavhengighet i forhold til CRO, rapporterer aktuarfunksjonen kvartalsvis direkte til konsernsjefen, og avlegger årsrapport til konsernsjef og styret.

Andrelinjefunksjonene har rett til å rapportere direkte til styret i saker som angår deres ansvarsområder.

Tredjelinjen – Uavhengig bekreftelse

Uavhengig bekreftelse utføres av konsernets egen enhet for internrevisjon. Internrevisjonsfunksjonen er nærmere beskrevet i kapittel B.5.

Risikostyringskomiteen

Konsernsjefen har etablert en komité som er hans rådgivende organ i saker som angår foretakets overordnede risiko og solvens. I komiteen, som administreres av CRO, deltar konserndirektør Økonomi og Finans og de direktørene som er sentrale i foretakets risikostyring samt aktuarfunksjonen.

Komiteen behandler saker som angår foretakets totale risikovilje og risikoeksponering. Dette omfatter vurdering av investeringsrisiko, forsikringsrisiko og operasjonell risiko, inkludert bærekraftsrisiko og omdømmerisiko. Komiteen støtter CRO i gjennomføringen av foretakets egenvurdering av risiko og solvens, ORSA-prosessen, og behandler årlig de viktigste forutsetningene som benyttes i beregningen av foretakets kapitaldekning.

B.3.3 Egenvurderingen av risiko og solvens

B.3.3.1 Prosess

Krav til prosessen for egenvurdering av risiko og solvens (ORSA) er fastsatt av styret i en egen retningslinje. Retningslinjen definerer hovedprinsipper for prosessen, krav til gjennomføring, ansvarsfordeling, resultatkrav og krav til dokumentasjon. Prosessen gjennomføres gjennom året med endelig behandling på styremøtet i desember.

ORSA prosessen bygger i stor grad på ulike beslutningsgrunnlag, interne notater og saker knyttet til foretakets mål og risikoprofil. Dette inkluderer årlige strategier for ulike kategorier av risiko, samt temasaker relatert til foretakets risikoprofil. Vurderingen av kapitalkravet for operasjonell risiko baseres på risikoer identifisert i årlig gjennomgang av risikostyring og internkontroll. Andre saker som ORSA naturlig bygger på, er blant annet årsregnskap og rapporter fra andrelinjefunksjonene, samt relevante revisjonsrapporter fra Internrevisjonen.

B.3.3.2 Gjennomføring og godkjenning

Risikostyringsfunksjonen koordinerer gjennomføringen av ORSA-prosessen samt utarbeider rapporten. Prosessen følger et etablert sett av oppgaver som starter med innledende diskusjoner i Risikostyringskomiteen. Her identifiseres momenter det skal legges vekt på i årets prosess, gjerne med bakgrunn i evalueringer og tilbakemeldinger på prosessen fra året før.

Plan for ORSA behandles av styret på våren. Arbeid med sensitivitetstester, scenarioanalyser og spesielt utvalgte fokusområder foregår frem til rapporten ferdigstilles. Det gjennomføres en integrert prosess for KLP som foretak og som konsern og rapporten dekker både foretaks- og konsernperspektivet.

Styret behandler resultatene og godkjenner rapporten. Dette sikrer styrets eierskap til prosessen. Styrets risikoutvalg gjennomfører i tillegg en utvidet behandling ORSA og gir styret sine anbefalinger.

Det skal gjennomføres ekstraordinær ORSA ved vesentlige endringer i KLPs risikoprofil.

B.3.3.3 Fastsettelse av eget kapitalbehov

Styret fastsetter sitt kapitalbehov basert på de vurderinger som gjøres i ORSA-prosessen, herunder om solvenskapitalkravene er tilstrekkelig tilpasset KLP.

Forutsigbarhet er viktig for KLPs kundeiere slik at det skal være lav sannsynlighet for å måtte kalle inn ekstraordinær egenkapital for å styrke solvensposisjonen. Målet er derfor satt høyere enn det regulatoriske kravet på 100 prosent.

B.4 Internkontrollsystem

B.4.1 KLPs internkontrollsystem

Internkontroll handler om systematisk oppfølging av virksomheten. Hensikten med god internkontroll er å sikre effektive prosesser og rutiner for å ivareta virksomhetens mål. En viktig del av internkontrollsystemet i KLP er å håndtere eventuelle risikoer som kan hindre foretaket i nå sine mål på en kostnadseffektiv måte og i tråd med gjeldende rammeverk for virksomheten.

Både risikostyring og internkontroll sikrer at KLP når sine mål gjennom identifisering og analyse av relevante risikoer som kan hindre måloppnåelse, samt gjennom iverksetting av effektive tiltak for å håndtere, kontrollere og rapportere risikoene. Styret i KLP har fastsatt krav til risikostyringssystemet, herunder internkontroll, i retningslinjer for styring og kontroll. Retningslinjene definerer overordnede prinsipper, prosesser, roller og ansvar knyttet til risikostyring og internkontroll.

Risikostyringssystemet bidrar til å sikre at KLP når sine mål i alle vesentlige virksomhetsområder gjennom:

- Identifisering, vurdering av risikonivå, overvåking, dokumentering og rapportering av alle vesentlige risikoer som kan hindre måloppnåelse
- Etablering av hensiktsmessige risikostrategier for å styre risikotakingen
- Etablering av tiltak for å håndtere og kontrollere vesentlige risikoer
- Etablering av beredskapsplaner for å håndtere konsekvensene av gjenværende risikoer
- Etablering av hensiktsmessige rapporteringsrutiner for uønskede hendelser

Foretakets ledere, på alle nivåer, skal til enhver tid ha tilstrekkelig oversikt over fastsatte mål, risikoer, risikoreducerende tiltak og eventuelle uønskede hendelser innenfor sitt område, slik at de løpende kan håndtere risikoer forbundet med virksomheten på en tilfredsstillende måte.

Andrelinjefunksjonene bistår førstelinjen med å sikre god risikostyring og internkontroll, og gjør også egne uavhengige vurderinger. I tillegg gir internrevisjonen styret en uavhengig vurdering av om internkontrollsystemet fungerer.

Foretaket gjennomfører årlig en gjennomgang av risikostyring og internkontroll som forelegges styret. Denne vurdering inngår også som saksunderlag til ORSA.

B.4.2 Compliancefunksjonen

Compliancefunksjonen bistår styret og ledelsen med å påse at KLP har implementert effektive prosedyrer for å sikre etterlevelse av gjeldende regelverk, herunder rammeverket for effektiv styring og kontroll.

Compliancefunksjonen identifiserer, overvåker og rapporterer risiko for manglende etterlevelse i KLP. Compliancefunksjonen følger særlig de vesentlige risikoene knyttet til manglende etterlevelse i konsernet, og er en aktiv sparringspartner overfor styret, ledelsen og ansatte i KLP i forhold til den operative håndteringen av risiko for manglende etterlevelse.

Compliancefunksjonen arbeider forebyggende gjennom rådgivning, veiledning og løpende kvalitetskontroll ved implementering av operasjonelle tilpasninger til regelverk, og gjennomfører kontrollaktiviteter for å påse at internkontrollen i virksomheten er effektiv. Rådgivning, dialog, tilstedeværelse og opplæring prioriteres høyt. Målet for aktivitetene er å utvikle en organisasjonskultur der etterlevelse av rammeverket har en iboende verdi.

Leder for compliancefunksjonen rapporterer til konsernsjef og orienterer uoppfordret ledelsen om forhold som har eller kan få vesentlig betydning for virksomheten. Alvorlige brudd på lover og regler eller vesentlig økt risiko for manglende etterlevelse, rapporteres uten ugrunnet opphold til konsernsjef.

For å sikre compliancefunksjonens uavhengighet, har compliancefunksjonen ikke utførende eller besluttsende roller i virksomheten som funksjonen er satt til å overvåke. Dette er ikke til hinder for at compliancefunksjonen bistår ledelsen i å utvikle hensiktsmessige prosesser, rutiner og metodikk som sikrer en effektiv oppfølging av ledernes kontrollansvar. Styret har fastsatt en egen instruks for compliancefunksjonen.

I tillegg har styret fastsatt en særskilt retningslinje for etterlevelse (compliancerisiko). Retningslinjen definerer roller og ansvar for å sikre etterlevelse i KLP, fastsetter styrets risikovilje og krav til hvordan risikoer for manglende etterlevelse skal håndteres.

B.5 Internrevisjonsfunksjon

B.5.1 Utøvelse

Basert på risikovurderinger med mer, utarbeides det en revisjonsplan for hvilke områder som skal revideres. Områdene som revideres er drifts- og støtteprosesser, risikostyringssystemer, IT-systemer og IT-sikkerhet, produkter og regulatoriske pålegg. Revisjonsplanen vedtas av styret.

Resultatet av revisjonen blir gjennomgått med operativ og ansvarlig leder for området som er revidert, de tar stilling til anbefalinger, og setter frist for implementering av anbefalingen(e). Revisjonsrapportene blir gjennomgått i revisjons- og risikoutvalget før konklusjonene og anbefalingene blir forelagt styret. Status på gjennomføring av anbefalingene blir forelagt styret i internrevisjonens årsrapport. I internrevisjonens årsrapport gis det en vurdering av virksomhets- og risikostyringen og vurdering av internkontrollen på hovedområder.

For å kunne utøve internrevisjonen på en god måte, følger internrevisjonen med på intern driftsrapportering, styresaker, rapporter og har kommunikasjon med ledelsen, risikostyrings-, compliance- og aktuarfunksjonen og eksterntrevisorer.

På eget initiativ eller etter anmodning fra administrasjonen, gjennomfører internrevisjonen også ad hoc undersøkelser eller oppgaver innen kontrollrelaterte problemstillinger.

B.5.2 Uavhengighet og objektivitet

Internrevisjonen er underlagt styret og skal i sitt arbeid være faglig uavhengig i forhold til de områder og personer som revideres. Styret foretar ansettelse, avskjedigelse og fastsetter betingelser for leder for internrevisjonen.

Internrevisjonen har ikke noe operativt ansvar, resultatansvar eller beslutningsmyndighet innenfor de ulike virksomhetsområdene. Internrevisjonen skal således ikke gjennomføre løpende driftsoppgaver, ta beslutninger eller utføre andre aktiviteter som svekker uavhengigheten eller objektiviteten.

Lederen av internrevisjonen skal årlig bekrefte overfor styret at internrevisjonen er uavhengig. I retningslinje fra styret er internrevisorene pålagt å følge gjeldende lover, forskrifter og eventuelle pålegg fra Finanstilsynet og etiske regler og standarder gitt av The Institute of Internal Auditors.

Hvert femte år gjennomføres det en ekstern evaluering av internrevisjonen i KLP-konsernet, denne ble sist gjennomført i 2023. Revisjonsutvalget i KLP gjennomgår evalueringen og kommuniserer resultatet av denne til styret i KLP.

B.6 Aktuarfunksjon

Aktuarfunksjonen i KLP har ansvar og arbeidsoppgaver slik de er definert i Solvens II-regelverket. Stillingen er integrert i risikostyringsfunksjonen, men har samtidig en uavhengig rolle.

For å sikre denne uavhengigheten, har leder for aktuarfunksjonen rett og plikt til å rapportere direkte til konsernsjef og styret i alle saker som omfattes av funksjonens ansvar. I tillegg rapporterer aktuarfunksjonen kvartalsvis direkte til konsernsjef. Denne kvartalsvise rapporten beskriver hovedlinjene i aktuarfunksjonens arbeid og vurderinger gjennom kvartalet og bidrar til å synliggjøre funksjonens uavhengighet.

Aktuarfunksjonens rolle og ansvar er beskrevet i instruks for aktuarfunksjonen, fastsatt av styret i KLP. Aktuarfunksjonen er en uavhengig kontrollfunksjon med ansvar for aktuarfaglige oppgaver. Aktuarfunksjonen skal tilse at beregninger av forsikringstekniske avsetninger ivaretas gjennom samordning av følgende:

- Sikre at metoder, modeller og forutsetninger i beregningen av forsikringstekniske avsetninger er hensiktsmessige.
- Vurdere om dataene som benyttes i beregningen av forsikringstekniske avsetninger er tilstrekkelig og av nødvendig kvalitet.
- Sammenligne beste estimat mot foretakets erfaringer.
- Informere styret og ledelsen om hvorvidt beregningen av forsikringstekniske avsetninger er pålitelige og tilstrekkelige.
- Etterprøve eventuelle forenklete beregninger av beste estimat som er basert på tilnærmede verdier og individuelle vurderinger av meldte erstatningstilfeller.
- Uttale seg om foretakets Retningslinje for forsikringsrisiko.
- Uttale seg om foretakets reassuranseprogram er tilstrekkelig.
- Bidra til effektiv gjennomføring av risikostyringssystemet, særlig med hensyn til risikomodelleringen som danner grunnlaget for beregningen av solvenskapitalkravet og egenvurderingen av foretakets kapitalbehov.

En viktig rammebetingelse for aktuarfunksjonen er at, gjennom spesifikke instruksjoner og oppdragsbeskrivelser, kan funksjonen benytte fagressurser fra andre enheter i KLP eller eksterne fagressurser til definerte oppgaver. Ved bruk av slike ressurser skal lederen av aktuarfunksjonen påse at det ikke oppstår interessekonflikter, hverken for aktuarfunksjonen eller for personene som bistår.

Leder av aktuarfunksjonen i KLP og konsernet er medlem av risikostyringskomitéen i KLP, har tilgang til styresaker i KLP og møterett i foretakets øverste ledergruppe og i styremøter ved behandling av saker av betydning for forsikringsrisiko.

Aktuarfunksjonen utarbeider minst én gang i året en skriftlig rapport som legges frem for styret i KLP. Rapporten dokumenterer gjennomførte oppgaver og resultater, identifiserer eventuelle mangler og gir anbefalinger til hvordan disse bør håndteres.

B.7 Utkontraktering

Utkontraktering benyttes der KLP velger å benytte oppdragstakere til å få utført arbeidsoppgaver som alternativt kunne vært utført av foretaket selv. Styret i KLP har vedtatt retningslinje for utkontraktering. Retningslinjen gjelder både ved utkontrakteringer internt i KLP-konsernet og når virksomhet utkontrakteres til eksterne foretak. I tillegg er det vedtatt mer detaljerte føringer som utfyller retningslinjen.

Føringene, skal sikre at utkontraktering fra KLP skjer på en forsvarlig måte, og i henhold til gjeldende regelverk. Føringene gir veiledning i hva som skal ansees som utkontraktering for KLP (livselskapet), og foretakets ansvar ved slik utkontraktering. Videre fastsetter føringene krav til kritikalitets- og forsvarlighetsvurdering, meldeplikt, krav til utkontrakteringsavtalen og krav til kontroll av oppdragstakers virksomhet.

Selv om arbeidsoppgaver utkontrakteres, vil KLP fortsatt være ansvarlig for den virksomheten som utkontrakteres. KLP må derfor være i stand til å utføre sine forpliktelser, samt kontrollere oppdragstakers risikostyring og internkontroll, herunder etterlevelse av lover og regler for den utkontrakterte virksomheten.

B.8 Andre opplysninger

Alle vesentlige opplysninger om risikostyringssystemet anses dekket i det foregående.

C. Risikoprofil

C.1 Forsikringsrisiko

De to største forsikringsrisikoene for KLP er opplevelsesrisiko og uførhet. Opplevelsesrisiko innebærer at kunden lever lenger enn antatt, og uførhetsrisiko innebærer at flere enn forventet blir uføre, eller at færre uføre enn forventet kommer tilbake i arbeid.

Oppfølging av opplevelses- og uførhetsrisikoen foretas kvartalsvis via rapporter med grunnleggende risikoposteringer fra KLPs medlemssystem, mens full analyse inklusiv beregning av risikoresultat foretas som ledd i en årlig prosess. Risikoresultatet følges opp nøye og gir grunnlag for å vurdere om premier og avsetninger er tilstrekkelige.

Analysen av forsikringsrisiko består av statistisk bearbeiding av relevante data i medlemsbestanden med tanke på måling av utviklingen i dødelighet og uførhet, for å kunne fastsette et beste estimat for hvordan man mener utviklingen vil være i de kommende årene. Den forventede utviklingen tallfestes ved at det utledes et eventuelt nytt beregningsgrunnlag. Dette grunnlaget vil være basis for beste estimat-forutsetninger i Solvens II-beregninger og eventuelt grunnlag for nye premie- og reserveberegninger.

- **Opplevelsesrisiko**
I Fellesordningen for kommuner og bedrifter, Fellesordningen for fylkeskommuner, Fellesordningen for statlige helseforetak, Fellesordningen for lukkede avtaler og Pensjonsordningen for folkevalgte er premiereserven pr. 31. desember 2025 avsatt med et styrket beregningsgrunnlag basert på K2013 med en høyere dødelighetsnedgang for menn. Endringen i forutsetning om dødelighetsnedgang for menn er basert på SSBs prognoser per 2020.

K2013 er definert av de formler og parametere som er eksplisitt gitt av Finanstilsynet i 2013. Dette grunnlaget har i utgangspunktet en margin i startdødeligheten på 12 prosent.

For Pensjonsordningen for sykepleiere og for Pensjonsordningen for sykehusleger benyttes det en høyere margin i startdødeligheten. Erfaringene viser en signifikant lengre levetid blant de forsikrede i disse ordningene og forutsetningene sikrer tariffen med likere sikkerhetsmarginer i alle risikofellesskap. Det benyttes også en høyere dødelighetsnedgang for menn.

Det samlede beregningsgrunnlaget som benyttes av KLP (K2024_KLP) er beskrevet i egen produktmelding til Finanstilsynet.

Sivilstandselementene i premietariffen er som spesifisert i K2013.

Det gjeldende dødelighetsgrunnlag oppleves å ha gode marginer og et robust premie- og avsetningsnivå. I tillegg er det betydelige midler i risikoutjevningfondet. Det reduserer risiko for at underskudd må dekkes av egenkapital.

Et brått fall i dødeligheten, slik stresstester for solvensformål tar utgangspunkt i, er en langt mindre reell risiko enn lengre levetid i fremtiden, men foretakene må likevel ha en soliditet som tåler dette ettersom slike stresstester er vesentlige for kapitalkravene foretakene står overfor under Solvens II.

- **Uførerisiko**
KLP har de senere årene erfart høyere uførhet enn før pandemien. Foreløpig er det ikke valgt å endre uføretariffene i tråd med disse erfaringene. KLP følger imidlertid utviklingen for å se hvorvidt tariffene må endres.
- **Avgangsrisiko**

Kunder med offentlig tjenstepensjon hos KLP kan ved hvert årsskifte velge å flytte til en annen leverandør. Kunden får da med seg de midler som er tilordnet kunden, men tar også med seg alle forsikringsforpliktelsene knyttet til kundeforholdet. Kunden får med seg sin andel av innskutt egenkapital, men den opptjente egenkapitalen blir igjen i foretaket.

Flytting av kunder anses som en strategisk risiko for foretaket bare hvis omfanget er betydelig. Avgang anses ikke som en risiko for foretakets soliditet.

I beregning av kapitalkrav i Solvens II-regelverket, er avgang kategorisert som en forsikringsrisiko. Kapitalkravet knyttet til avgangsrisiko er betydelig da standardmetoden krever at for KLPs ordninger må en anta at 70 prosent av kundene flytter. Kapitalkravet oppstår ved at fremtidige marginer som er regnet inn i foretakets kapital forsvinner. Dette fører til at kapitalkravet for forsikringsrisiko er betydelig høyere enn det som beregnes for opplevelsrisiko og uførhet alene.

Forsikringsrisikoen styres hovedsakelig ved å holde et robust premie- og avsetningsnivå. Dette gir en forventet lav sannsynlighet for et negativt forsikringsresultat. Det legges videre vekt på å bruke risikoutjevningfondet, som kan dekke et eventuelt negativt risikoresultat, til å minimalisere risikoen for at eventuelle tap på forsikringsrisiko belastes annen egenkapital. Foretaket har anledning til å avsette maksimalt halvparten av et positivt risikoresultat til risikoutjevningfondet, mens resten skal tilføres kundenes premiefond.

KLP har ingen reassuransekontrakter knyttet til forsikringsrisiko. Omfanget av reassuranse vurderes løpende i forhold til foretakets risikobærende evne og produktenes karakter.

Ettersom KLP først og fremst er til for å levere tjenstepensjonsløsninger til kommuner, fylkeskommuner og helseforetak, anses det ut fra risikomessige hensyn som lite aktuelt å ekskludere noen i disse kundekategoriene fra å få tilbud fra KLP. KLP kan unnlate å tilby offentlig tjenstepensjon til virksomheter som representerer en uforholdsmessig stor risiko. Dette gjelder primært når erfaringsdata indikerer en spesielt stor uførerisiko, men svært få potensielle kunder har en slik uførehyppighet. Det er derfor sjeldent at noen må avvises. Kundeseleksjon benyttes derfor i liten grad for å styre forsikringsrisikoen.

Ettersom det er gitt hva forsikringsdekningene i offentlig tjenstepensjon må omfatte, er i praksis forsikringsrisikoen gitt innenfor disse rammene. Det er videre et generelt krav om premieutjevning, det vil si at kunder ikke kan prises individuelt, med unntak for rentegarantipremie og kapitalforvaltningskostnader.

Forsikringsrisiko og utviklingen i markedet for relevante pensjonsprodukter, redegjøres for årlig i en egen rapport fra Seksjon Aktuar og produkt. Styret fastsetter årlig strategi for forsikringsrisiko og reassuranse.

C.2 Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for at verdien på investeringer vil forandre seg. Typiske faktorer er endring i aksjekurser, eiendomspriser, renter og valutakurser. Markedsrisikoen i KLP oppstår i forvaltningen av pensjonsmidlene og egenkapitalen i foretaket. KLP søker i den langsiktige kapitalforvaltningsstrategien å sette sammen en portefølje som i forhold til KLPs forpliktelser kan gi høy og konkurransedyktig avkastning gitt begrensninger på risikotaking.

Begrensningene på risiko innebærer at risikoen tilpasses slik at foretaket til enhver tid skal være solvent, samt at foretaket skal kunne ha risikokapasitet over tid. Det vil si at foretaket skal ha en risikokapasitet som gjør at vi kan opprettholde et relativt stabilt nivå på risikable aktiva på kort og lang sikt, også etter et år med store tap i kapitalforvaltningen.

Risikokapasiteten følges jevnlig opp og rapporteres på hvert styremøte. Risikoen måles både mot årets slutt og med rullerende ett års horisont. I tillegg rapporteres vår evne til å opprettholde eksisterende allokeringen i et treårs perspektiv. Målingene skjer løpende gjennom året.

For å støtte opp om disse målene er følgende prinsipper lagt til grunn i kapitalforvaltningen:

- Langsiktig investeringsperspektiv
- Bredt sammensatte porteføljer
- Stor grad av effisiente markeder og fokus på kostnadseffektiv forvaltning
- Risikostyring tilpasset selskapets regulatoriske rammer og økonomiske forpliktelser
- Bærekraftige investeringer

KLPs markedsrisiko består av aksjerisiko, eiendomsrisiko, renterisiko, kredittrisiko, konsentrasjonsrisiko og valutarisiko. Brutto kapitalkrav for markedsrisiko under Solvens II var per 31.12.2025 beregnet til 213 milliarder kroner hensyntatt diversifiseringseffekten mellom de ulike aktivaklasser. KLPs eiendomsportefølje er organisert som aksjeselskaper, og eiendomsporteføljen stresses i henhold til endring i regelverket som en del av eiendomsmodulen ved beregning av kapitalkrav. Netto kapitalkrav (etter bruk av bufferkapital med videre) knyttet til markedsrisiko var 7,0 milliarder kroner per 31.12.2025.

Alle investeringer skal kunne registreres, måles og rapporteres i henhold til enhver tid gjeldende eksterne og interne retningslinje for risikoovervåking og rapportering. Dette innebærer at foretaket ikke skal handle instrumenter uten at man har utviklet kompetanse og systemer som sikrer en forsvarlig oppfølging.

KLP følger opp markedsrisikoen blant annet ved stresstester og sensitivitetsanalyser. Markedsrisiko er også en sentral del av egenvurderingen av risiko og solvens i den årlige ORSA-prosessen. KLP beregner solvenskapitaldekningen minst kvartalsvis.

Finansielle eiendeler er plassert i kundeporteføljer og en selskapsportefølje. Kundeporteføljene består av kunder med offentlig tjenestepensjon, og porteføljene er inndelt i forhold til risikobærende evne. Markedsrisikoen påvirker inntekt og resultat ulikt for de forskjellige porteføljene.

Det fastsettes årlige investeringsrammer for de ulike aktivaklassene, både i selskaps- og kundeporteføljene. Porteføljesammensetningen for hver enkelt aktivaklasse er som hovedregel godt diversifiserte porteføljer slik at den usystematiske risikoen er svært begrenset. I tillegg styres risikoen i porteføljene dynamisk med handlingsregler. Dette innebærer at risikoen i kundeporteføljene løpende tilpasses den risikobærende evnen.

Tilpasningene vil normalt skje i aksjemarkedet, så lenge aksjer gir det største bidraget i kollektivporteføljens totale risiko.

Markedsrisikoen i selskapsporteføljen påvirker egenkapitalen direkte, og denne forvaltes med moderat markedsrisiko. Gjennomsnittlig durasjon for midlene plassert i rentepapirer var under 4 år ved utgangen av 2025. Selskapsporteføljen har lav korrelasjon med kundeporteføljene.

Aksjer

Den børsnoterte aksjeporteføljen i kollektivporteføljen er godt diversifisert både innenfor geografi og sektor. Investeringene i unoterte aksjer består av private equity og andre egenkapitalinvesteringer. Forvaltningen skjer hovedsakelig gjennom mandater til KLP Kapitalforvaltning AS. I tillegg er det en begrenset allokering til spesialfond.

I Selskapsporteføljen består aksjeporteføljen hovedsakelig av aksjer i datterselskap.

Eiendom

KLPs portefølje av eiendom forvaltes i hovedsak av datterselskapet KLP Eiendom AS. I tillegg har KLP investeringer i eiendomsfond.

Investeringene til KLP Eiendom AS er i hovedsak i Norge. Det er også etablert porteføljer i Sverige, Danmark og Storbritannia. Det legges vekt på lange leiekontrakter med solide motparter. KLPs grunnleggende forvaltningsfilosofi er besittelse av høykvalitetseiendom i sentrale strøk.

Eiendomseksposeringen i selskapsporteføljen består av KLPs kontorer i Oslo og Bergen, samt festetomter med en lav risiko.

Renter

Renteporteføljen er godt diversifisert på geografi, kreditt og løpetid. Porteføljen består av delporteføljer som vurderes til markedsverdi, og en betydelig andel som regnskapsføres til amortisert kost.

Risiko for at foretaket ikke oppnår avkastning over den garanterte avkastningen, er redusert innenfor det enkelte år ved at en stor andel av renteinvesteringene føres til amortisert kost i regnskapene. Forventet avkastning for hold-til-forfall porteføljen i 2026 er rundt 3,8 prosent, og gjennomsnittlig durasjon er i underkant av 5 år.

Renterisiko er p.t. ikke en vesentlig bidragsyter til KLPs kapitalkrav.

Annet

De grunnleggende prinsipper for kapitalforvaltningen er nevnt over. Disse kombinert med forvaltningsmandater og rammer som begrenser eksponering mot enkeltutstedere, innebærer at KLP i liten grad er eksponert for konsentrasjonsrisiko.

KLP valutasikrer alle globale rente- og eiendomsporteføljer. Sikringsgraden for globale aksjer i utviklede markeder er rundt 50 prosent, mens aksjer i fremvoksende markeder ikke valutasikres. Foretaket vil derfor fortsatt ha lite valutarisiko totalt for alle porteføljer.

C.3 Kreditrisiko

Kreditrisiko er risiko for tap som skyldes at motparter ikke kan oppfylle sine gjeldsforpliktelser. Risikoen omfatter tap på utlån og tap knyttet til bankinnskudd, eller manglende kontraktoppfyllelse fra motparter i gjenforsikringsavtaler eller finansielle derivater.

Kreditrisiko er en del av markedsrisikoen og inngår, på tilsvarende måte som øvrige markedsrisikoer, i de ulike risikovurderinger og analyser som gjennomføres. Kreditrisiko klassifiseres minst årlig etter land, rating og sektorer. Vurderinger av tapsavsetninger/ verdsettelse og mislighold gjøres i tråd med gjeldende regnskapsprinsipper.

Årlig utarbeides kredittrammer som fastsettes av en egen kredittkomité, og følges opp kvartalsvis. Rammene for norsk kreditt er i hovedsak basert på interne kredittvurderinger. Kredittgivning mot utenlandske låntakere er i stor grad basert på eksterne ratinger fra anerkjente kredittvurderingsbyråer.

I tillegg til kredittrammene stilles det egne krav til diversifisering i mandatene til KLP Kapitalforvaltning AS og eksterne forvaltere. Disse sikrer at porteføljer uten bredt sammensatte indekser har begrenset usystematisk risiko.

C.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i KLP er risikoen for at KLP ikke kan oppfylle sine forpliktelser, uten betydelige merkostnader. Risikoen knytter seg først og fremst til kostnader ved frigjøring av likviditet.

KLP har en likviditetsportefølje for å kunne møte løpende inn- og utbetalinger. Denne porteføljen skal i en normalsituasjon ha tilstrekkelige midler til at foretaket unngår å måtte frigjøre midler fra andre porteføljer til forventede utbetalinger. Som følge av at en stor andel av KLPs midler er plassert i likvide aktiva og at KLPs likviditetsbehov normalt dekkes av kvartalsvise premieinnbetalinger fra kundene, ansees likviditetsrisikoen som begrenset.

For KLP er forsikringsforpliktelsen langsiktig og kontantstrømmene er i stor grad kjent lenge før de forfaller. Likviditetsrisikoen håndteres gjennom likviditetsstrategien som omfatter måling, styring og planer og tiltak for å håndtere likviditetsrisikoen.

Ved premieinnbetalinger vil det avsettes likvide midler til å dekke fremtidige likviditetsbehov. I situasjoner hvor det ikke er tilstrekkelige likvide midler til å dekke likviditetsbehovet, må midler frigjøres fra øvrige porteføljer, eller hentes inn på annen måte. Det er foretatt ulike stresstester for å håndtere ekstraordinære likviditetsbehov. Basert på dette vurderes likviditetsrisikoen som lav.

C.5 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Dette omfatter risiko for brudd på lover og regler (compliancerisiko) og risikoer hvor uønskede hendelser har omdømmemessige konsekvenser. Operasjonell risikostyring innebærer å avdekke risikofaktorer som kan føre til tap, og anslå sannsynligheter for og konsekvenser av mulige uønskede hendelser. Enhetene i KLP vurderer løpende hvorvidt endringer i eksterne og/eller interne forhold innebærer nye risikoer eller endring i vurdering av risikoer, herunder operasjonelle risikoer.

I tillegg til løpende vurderinger av operasjonelle risikoer, gjennomfører KLP en årlig kartlegging av alle risikoer. Dette gjøres samtidig med gjennomgangen av risikostyring og internkontroll, og lederne i alle enheter identifiserer vesentlige risikoer på sine ansvarsområder. Operasjonell risiko, strategisk risiko og omdømmerisiko har hovedfokus i den årlige kartleggingen. Sannsynlighet og konsekvens vurderes for hver risiko, og det vurderes om risikoene har akseptabelt risikonivå. Der risikovurderingen konkluderer med at risikoen er høyere enn det som er akseptabelt, skal det etableres tiltak for å redusere sannsynligheten eller konsekvensen for denne risikoen. Tidligere iverksatte tiltak, følges opp og inngår i vurderingene. De identifiserte risikoene sammenstilles for hver divisjon. Til slutt utarbeides en liste over de mest vesentlige risikoene for foretaket.

Under den årlige gjennomgangen verdsetter enhetene potensielle økonomiske tap ved inntreff av de identifiserte operasjonelle risikoene. I egenvurderingen av kapitalbehovet for operasjonell risiko baseres på disse verdsettelsene. Kapitalkravet for den operasjonelle risikoen beregnes under standardformelen basert på et volummål for premier og reserver.

Blant de mest vesentlig identifiserte operasjonelle risikoene i KLP, er teknisk gjeld og økende eksponering for nye trusler knyttet til informasjonssikkerhet.

Risikostyringsfunksjonen fasiliterer den årlige kartleggingen og gjennomgangen av risikostyring og internkontroll.

C.6 Andre vesentlige risikoer

Alle vesentlige risikoer anses dekket i det foregående.

C.7 Andre opplysninger

Alle vesentlige opplysninger om foretakets risikoprofil anses dekket i det foregående.

D. Verdsettelse for solvensformål

D.1 Eiendeler

Totale eiendeler verdsatt i solvensbalansen utgjorde 928 milliarder kroner per 31.12.2025*. Dette er en økning på 74 milliarder kroner siden 31.12.2024. Totale finansielle eiendeler, regnskapsverdier per 31.12.2025 utgjorde 936 milliarder kroner. Dette er en økning på 72 milliarder kroner siden 31.12.2024.

Eiendeler under Solvens II vurderes til virkelig verdi. Verdsettelsesprinsippene er i stor grad sammenfallende med prinsippene for verdsettelse til virkelig verdi for International Financial Reporting Standards (IFRS). Regnskapet for KLP er avgitt i henhold til Forskrift om årsregnskap for forsikringselskaper. Dette regelverket samsvarer i hovedsak med IFRS, men der obligasjoner til amortisert kost og obligasjoner klassifisert som utlån og fordringer er bokført til amortisert kost. I tillegg er det forskjeller hva gjelder verdsettelse av immaterielle eiendeler og utsatt skatt.

Tabell 7: Eiendeler. Tall i milliarder kroner.

Eiendelsklasser	Solvens II	Regnskap	Solvens II	Regnskap
	2025	2025	2024	2024
Immaterielle eiendeler		1,6		1,5
Utsatt skattefordel/ eiendeler ved skatt*	0,1	0,0	0,5	0,0
Investeringseiendommer	1,4	1,4	1,3	1,3
Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltagerinteresser	107,3	107,3	94,5	94,5
Aksjer m.v.	122,2	122,2	109,6	109,6
Obligasjoner *	313,7	319,4	300,8	308,5
Verdipapirfond m.v.	262,2	262,2	229,4	229,4
Derivater	1,2	1,0	1,2	1,2
Innskudd annet enn kontantekvivalenter	0,5	0,5	0,4	0,4
Utlån	96,3	96,9	97,5	98,6
Andre eiendeler**	23,4	23,4	18,9	18,9
Totalt	928,4	935,9	854,2	863,9

* Med brutto skattefordel under Solvens II. Netto skattefordel er kr 0,- per 31.12.2025

**Andre eiendeler består av: "Kontanter og kontantekvivalenter", "Ikke forsikringsrelaterte fordringer", "Øvrige eiendeler", "Fordringer i forbindelse med direkte forsikring, herunder forsikringsformidlere" og "Eiendom, anlegg og utstyr til eget bruk".

***Mindre avvik kan forekomme mellom linjene i S.02.01, men tabellen ovenfor er ment å reflektere realitetene.

**** En ytterligere årsak til differanse skyldes utskillelse av derivater på enkelte eiendeler i SII. I regnskapet behandles disse eiendelene ulikt og presenteres samlet.

D.1.1 Immaterielle eiendeler

Verdsettelse Solvens II

Immaterielle eiendeler er vurdert til null. Under Solvens II verdsettes immaterielle eiendeler til null med mindre eiendelen kan selges separat og foretaket kan godtgjøre en markedsverdi for den.

Verdsettelse regnskap

Immaterielle eiendeler er regnskapsmessig vurdert til kost, og avskrives lineært over forventet brukstid. Ved indikasjon på at balanseført verdi av en immateriell eiendel er høyere enn gjenvinnbart beløp, foretas det en test for verdifall. Dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn bokført verdi, nedskrives verdien til gjenvinnbart beløp. Immaterielle eiendeler inngår i regnskapsbalansen med 1,6 milliarder kroner.

D.1.2 Eiendeler ved skatt

Verdsettelse Solvens II

Utsatt skatt splittes i en utsatt skattefordel på 0,1 milliarder kroner, og en utsatt skatteforpliktelse på 0,2 milliarder kroner under Solvens II for 2025.

Denne verdsettelsen tar utgangspunkt i den regnskapsmessige beregningen, men regner i tillegg inn effekten av eiendeler og forpliktelser med annen verdsettelse enn i regnskapet der denne differansen kan innebære en skattemessig effekt. Dette omfatter eiendeler ført til amortisert kost i selskapsporteføljen samt verdsettelsen av finansielle forpliktelser (fondsobligasjonslån og ansvarlig lån). Finansielle forpliktelser er verdsatt noe høyere på Solvens II-balansen, noe som gir opphav til en utsatt skattefordel.

Verdsettelse regnskap

Balanseført utsatt skattefordel eller utsatt skatteforpliktelse, representerer nominell verdi med fratrukket for eventuell nedvurdering av den andelen som antas å ikke kunne utnyttes og således ikke ha noen verdi. Nominell verdi er beregnet med utgangspunkt i forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig tidfesting av verdiendring på eiendeler og gjeld. I den grad disse forskjellene vil reversere på et senere tidspunkt, oppstår det utsatt skatt (regnskapsmessig inntekt tas før skattemessig inntekt) eller utsatt skattefordel (skattemessig inntekt tas før regnskapsmessig inntekt). Midlertidige forskjeller utlignes mot hverandre i den grad de antas å reversere innenfor samme tidsrom og forskjellene kan utlignes gjennom konsernmessige disposisjoner. Netto midlertidige forskjeller som innebærer at foretaket har forskuttert skattemessig inntekt/utsatt skattemessig fradrag er regnskapsført som utsatt skattefordel.

Per 31.12.2025 har KLP en netto utsatt skatt, se kapittel D.3.4.

D.1.3 Eiendom (annet enn til eget bruk)

Solvens II-verdsettelsen er lik regnskapsverdsettelsen

Eiendomsinvesteringene verdsettes til virkelig verdi. Virkelig verdi beregnes ut ifra en intern verdsettelsesmodell ettersom det ikke anses å være et aktivt marked med observerbare priser i eiendomsmarkedene KLP investerer i. For å kvalitetssikre den interne verdsettelsesmodellen takseres regelmessig et utvalg av eiendomsmassen til konsernet av eksterne, uavhengige og kvalifiserte aktører. Ved vesentlig avvik fra egen vurdering av virkelig verdi, analyseres differansene og verdsettelsesmodellens parametere justeres dersom dette viser seg nødvendig.

D.1.4 Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser

Verdsettelse Solvens II

Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser, vurderes til virkelig verdi. Virkelig verdi er estimert å tilsvare netto eiendeler og gjeld i datterforetaket vurdert til virkelig verdi.

Foretakets eiendomsinvesteringer er organisert som selskaper hvis formål er å eie investeringseiendom. Disse investeringene inngår i investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser, og utgjør 93,6 milliarder kroner av 101,6 milliarder kroner i denne balanseposten. Eiendomsinvesteringene verdsettes ut ifra en intern verdsettelsesmodell ettersom det ikke anses å være et aktivt marked med observerbare priser i eiendomsmarkedene KLP investerer i. For å kvalitetssikre den interne verdsettelsesmodellen takseres regelmessig et utvalg av eiendomsmassen til konsernet av eksterne, uavhengige og kvalifiserte aktører. Ved vesentlig avvik fra egen vurdering av virkelig verdi, analyseres differansene og verdsettelsesmodellens parametere justeres dersom dette viser seg nødvendig.

Verdsettelse regnskap

Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser, er vurdert etter egenkapitalmetoden. Dersom datterselskapets regnskap er utarbeidet med utgangspunkt i andre prinsipper enn KLPs regnskapsprinsipper, omarbeides datterselskapets regnskap til KLPs prinsipper før KLPs resultatandel inntas i regnskapet. For verdsettelse av investeringseiendom i eiendomsdatterselskapene, benyttes samme prinsipp som beskrevet under Solvens II-balansen.

D.1.5 Aksjer m.v.

Solvens II-verdsettelsen er lik regnskapsverdsettelsen

Aksjer m.v. verdsettes til virkelig verdi. Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold.

En aksje anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand. Likvide aksjer verdsettes som hovedregel på basis av priser levert fra indeksleverandør. Samtidig sammenlignes priser mellom ulike kilder for å fange opp eventuelle feil.

Dersom markedet for aksjen ikke er aktivt, eller aksjen ikke er notert på børs eller tilsvarende, benyttes verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres blant annet på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår og henvisning til omsetning av lignende instrumenter. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskaps-spesifikk informasjon.

D.1.6 Obligasjoner

Verdsettelse Solvens II

Investeringer i obligasjoner er verdsatt til virkelig verdi. Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forestående transaksjoner på armlengdes avstand.

Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benytter konsernet verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse

baseres blant annet på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksternt innhentede rentekurver og rentedifferansekurver. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskapsspesifikk informasjon.

Verdsettelse regnskap

Investeringer i obligasjoner er i regnskapet delvis fastsatt til virkelig verdi og delvis til amortisert kost. For den andelen som verdsettes til virkelig verdi, er det ingen avvik fra verdsettelsesprinsippene beskrevet under Solvens II.

Obligasjoner hvor hensikten er å motta en fastsatt rente i hele restløpetiden, er regnskapsmessig verdsatt til amortisert kost. Dette utgjør 232 milliarder kroner av totalt 313 milliarder kroner. Differansen i verdsetting mellom amortisert kost og virkelig verdi utgjør 7,5 milliarder kroner. Den øvrige differansen skyldes utskillelse av innebygd derivat i Solvens II balansen (derivat med negativ markedsverdi).

Obligasjoner måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Internrenten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer over forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte transaksjonskostnader samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av disse kontantstrømmene neddiskontert med internrenten.

D.1.7 Verdipapirfond m.v.

Solvens II-verdsettelsen er lik regnskapsverdsettelsen

Verdipapirfond m.v. verdsettes til virkelig verdi, se beskrivelse under kapittel D.1.5.

Verdipapirfond m.v. inneholder også investeringer i Private Equity-fond. Disse fondenes virkelige verdi baseres på rapporterte markedsverdier, som følger av International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines (IPEV Guidelines). Disse retningslinjene fastsettes av European Venture Capital Association (EVCA) og baserer seg på prinsippet om tilnærmet markedsvurdering av selskapene som ligger i fondene.

D.1.8 Derivater

Solvens II-verdsettelsen er lik regnskapsverdsettelsen

Derivater verdsettes til virkelig verdi.

D.1.9 Innskudd annet enn kontantekvivalenter

Verdsettelse Solvens II

Innskudd annet enn kontantekvivalenter, verdsettes til virkelig verdi.

Verdsettelse regnskap

Innskudd annet enn kontantekvivalenter, verdsettes til nominelt innestående beløp.

D.1.10 Utlån

Verdsettelse Solvens II

Utlån er verdsatt til virkelig verdi, se omtale av Solvens II-verdsettelse av obligasjoner under kapittel D.1.6.

Verdsettelse regnskap

Utlån er i regnskapet fastsatt til amortisert kost. Dette innebærer en verdsettelse som er 0,5 milliarder kroner høyere enn virkelig verdi rapportert under Solvens II-balansen.

Utlån måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Internrenten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer over forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte transaksjonskostnader samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av disse kontantstrømmene neddiskontert med internrenten.

Utlån nedskrives dersom det foreligger objektive bevis for en tapshendelse. Tapsvurdering og tapsnedskrivning foretas kvartalsvis på individuelle utlån.

Utlån vurderes også gruppevis. Dersom det foreligger objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall, foretas det en nedskrivning.

D.1.11 Andre eiendeler

Solvens II-verdsettelsen er lik regnskapsverdsettelsen

Andre eiendeler verdsettes til virkelig verdi.

D.2 Forsikringstekniske avsetninger

Forsikringsforpliktelser vedsettes ulikt under Solvens II og i finansregnskapet. Under Solvens II omtales forsikringsforpliktelsene som forsikringstekniske avsetninger, og i finansregnskapet omtales de som forsikringsmessige avsetninger.

D.2.1 Verdien av forsikringstekniske avsetninger, grunnlag, metoder og forutsetninger

Under Solvens II verdsettes alle eiendeler og forpliktelser til markedsverdi, også kalt virkelig verdi. De forsikringstekniske avsetningene under Solvens II er summen av beste estimat og en risikomargin.

Beste estimat består av garanterte ytelser og diskresjonære ytelser. Verdien av beste estimat tilsvarer det sannsynlighetsvektede gjennomsnittet av alle fremtidige kontantstrømmer av inn- og utbetalinger som forventes innenfor kontraktens grense. Fremtidige premier knyttet til fremtidig opptjening er utenfor kontraktens grense og inngår ikke i beregningene. Kontantstrømmene estimeres for de neste 40 årene med en beregnet restverdi i år 40. Kontantstrømmene diskonteres med risikofri markedsrente i form av en rentekurve med volatilitetsjustering gitt av EIOPA.

Risikomarginen beregnes som nåverdien av kapitalkostnadene forbundet med å stille til rådighet tellende ansvarlig kapital svarende til det solvenskapitalkravet som er nødvendig for å dekke forsikringsforpliktelsene i løpet av disse forpliktelsesenes levetid. Risikomarginen beregnes ut fra forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko og er i henhold til metode 2 i Solvens II-regelverket.

Beregningsgrunnlaget for de garanterte ytelsene under beste estimat, baseres på samme forutsetninger som pristariffene, men er uten sikkerhetsmargin. Pristariffene er altså inkludert en sikkerhetsmargin i forhold til beregningsgrunnlaget for beste estimat.

Beregningsgrunnlaget for beste estimat er basert på erfaringsdata. Forutsetningene for beste estimat vurderes årlig og oppdateres ved behov.

KLP benytter overgangsregler for beregning av forsikringstekniske avsetninger i henhold til Solvens II-forskriften § 56. Forsikringstekniske avsetninger. Effekten beregnes som differansen mellom de forsikringstekniske avsetningene (sum beste estimat og risikomargin) og summen av premiereserve, bufferfond, premiefond og erstatningsavsetninger. Effekten avtrappes lineært ved begynnelsen av hvert år fra 100 prosent 1. januar 2016 til 0 prosent 1. januar 2032. I tillegg er det gitt et gulv for verdsettelsen som begrenser effekten av overgangsregelen.

Tall for de forsikringstekniske avsetningene per 31.12.2024 og 31.12.2023 er gitt i tabellene under.

Tabell 10: Forsikringstekniske avsetninger uten overgangsregler. Tall i milliarder kroner.

Solvens II	2025	2024
Garanterte ytelser	487	475
Diskresjonære ytelser (fremtidig bonus)	361	302
Beste estimat	848	778
Risikomargin	12	11
Forsikringstekniske avsetninger	860	788

Tabell 11: Forsikringstekniske avsetninger med overgangsregler. Tall i milliarder kroner.

Solvens II	2025	2024
Garanterte ytelser	487	475
Diskresjonære ytelser (fremtidig bonus)	361	302
Beste estimat	848	778
Risikomargin	12	11
avsetninger	860	788

Forsikringstekniske avsetninger med overgangsregler for KLP utgjør NOK 860 milliarder kroner fordelt på 848 milliarder kroner i beste estimat og 12 milliarder kroner i risikomargin.

Tabell 12: Solvens II-balanse uten overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger. Tall i milliarder kroner.

Solvens II - Balanse	2025	2024
Garanterte ytelser	487	475
Diskresjonære ytelser (fremtidig bonus)	361	302
Risikomargin	12	11
Forsikringstekniske avsetninger	860	788
Utsatt skatteforpliktelse	0	0
Ansvarlige lån/ fondsobligasjonslån	0	5
Andre forpliktelser	14	8
Sum forpliktelser	874	802
Sum eiendeler	926	850
Eiendeler fratrukket forpliktelser	53	48

Tabell 13: Solvens II-balanse med overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger. Tall i milliarder kroner.

Solvens II - Balanse	2025	2024
Garanterte ytelser	487	475
Diskresjonære ytelser (fremtidig bonus)	361	302
Risikomargin	12	11
Forsikringstekniske avsetninger	860	788
Utsatt skatteforpliktelse	0	0
Ansvarlige lån/ fondsobligasjonslån	0	5
Andre forpliktelser	14	8
Sum forpliktelser	874	802
Sum eiendeler	926	850
Eiendeler fratrukket forpliktelser	53	48

For å kunne beregne tidsverdien av framtidige kontantstrømmer, genereres økonomiske scenarier i en økonomisk scenariogenerator (ESG). KLP bruker en scenariogenerator fra Moody's Analytics. Scenariogeneratoren kalibreres til den risikofrie rentekurven publisert av EIOPA. Denne rentekurven benyttes både til å diskontere kontantstrømmene og som initial rentekurve for simulering av fremtidig avkastning. Scenariene genereres risikonøytralt, slik at alle aktivaklasser i forventning får avkastning gitt ved risikofri rentekurve. Dette er i tråd med Solvens II-regelverket.

D.2.2 Usikkerhet knyttet til verdien av forsikringstekniske avsetninger

Ved anvendelse av komplekse kontantstrømmodeller som i KLPs ALM-modell, vil det alltid hefte noe usikkerhet rundt resultatene. Verdsettelsen av forpliktelser og beregning av tilgjengelig kapital og kapitalkrav i modellen, er følsomme for antakelser, valg av metoder og bearbeidelse av input som foretas i forkant av hver beregning. Graden av usikkerhet i beregningene av forsikringsforpliktelsen drives av usikkerhet i de underliggende antagelsene. Antakelsene gjennomgås minst årlig i foretakets Risikostyringskomite for å sikre at de reflekterer foretakets vedtatte planer og strategier på en hensiktsmessig måte. Plan for fremtidige ledelsestiltak godkjennes av styret samtidig som de sentrale forutsetningene for beregning av kapitaldekning, herunder forutsetningene for beregning av de forsikringstekniske avsetningene, tas til etterretning.

Rentekurven, som er gitt av EIOPA, er basert på en del forutsetninger som er usikre, herunder metodikk for ekstrapolering, tidsperiode for å nå langsiktig rente, nivå på langsiktig rente og nivå på volatilitetsjustering. Som en del av ORSA-prosessen gjennomføres følsomhetsanalyser for verdien av solvenskapitalen og kapitalkravene for endrede forutsetninger blant annet knyttet til renter. Hensikten er blant annet å øke forståelsen rundt følsomheten i beregningene.

D.2.3 Verdien av *forsikringsmessige* avsetninger, grunnlag, metoder og forutsetninger

I finansregnskapet består avsetningene av premiereserve, bufferfond, øvrige avsetninger til forsikringsfond og andre tekniske avsetninger.

Premiereserven i finansregnskapet, beregnes som nåverdien av de fremtidige pensjonsutbetalingene, hensyntatt biometriske forutsetninger for dødelighet, uførhet og reaktivering, diskontert med den garanterte renten på tidspunktet for opptjeningen gjennom den enkelte forsikringskontrakts løpetid. Verdsettelsen er deterministisk, og de biometriske forutsetningene er gitt i de til enhver tid gjeldende pristariffene meldt Finanstilsynet. For opplevelse/død benyttes pristariffen K2013 og KLPs egne pristariff K2024_KLP. For uførhet og reaktivering benyttes KLPs egne pristariffer tilpasset hvert risikofelleskap

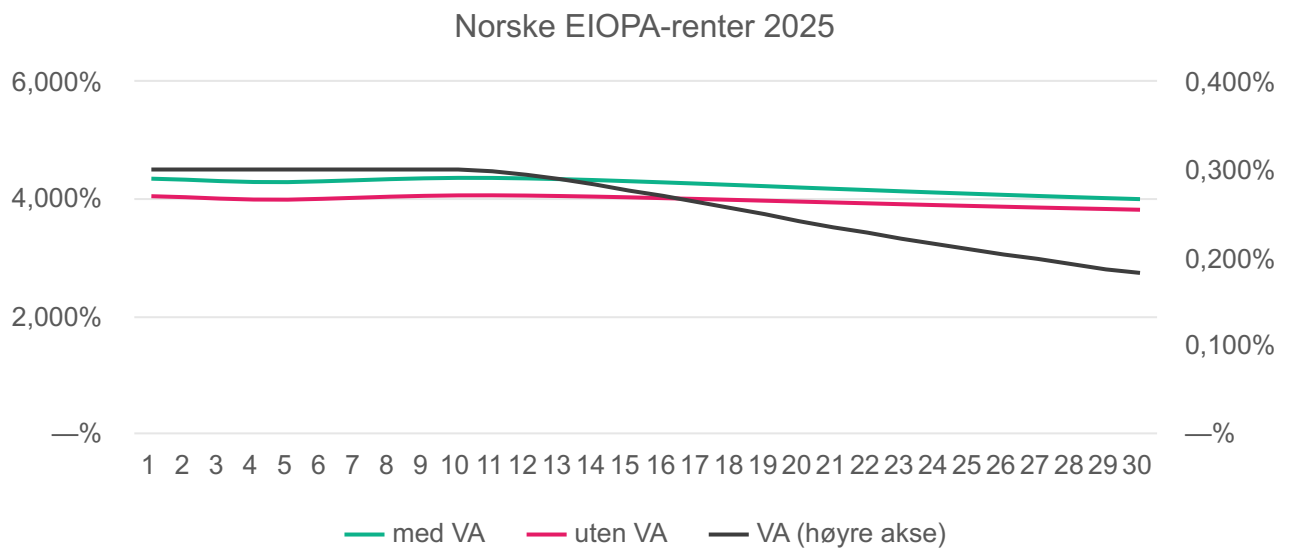
D.2.4 Motsvarsjustering

KLP anvender ikke motsvarsjusteringen (matching-justering) omtalt i Solvens II-forskriften § 3 (3). Rentekurve.

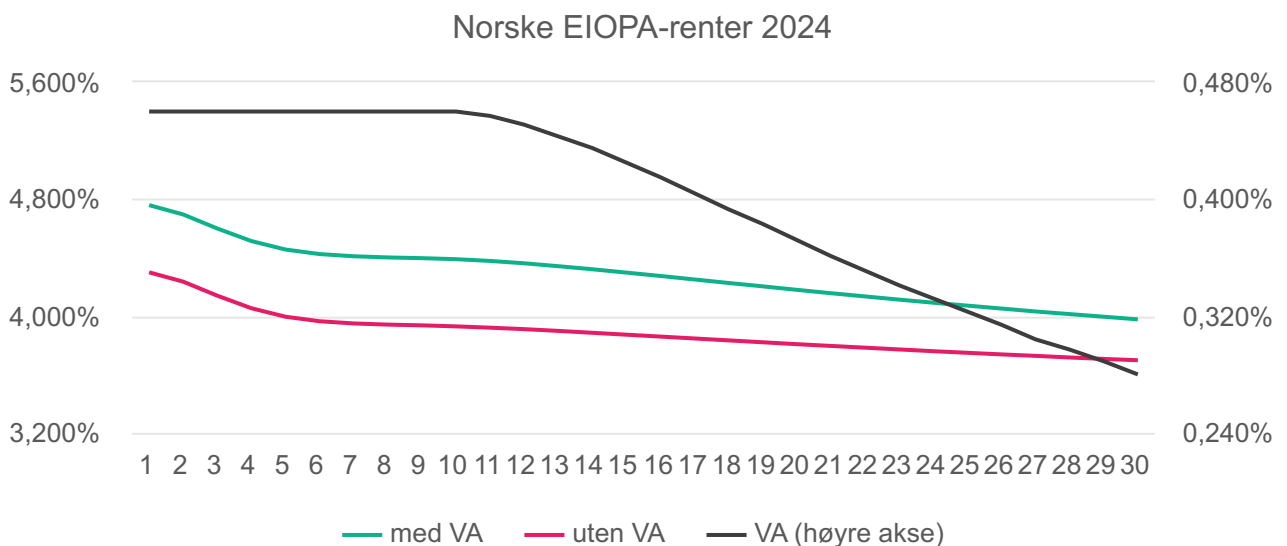
D.2.5 Volatilitetsjustering

KLP anvender volatilitetsjusteringen omtalt i Solvens II-forskriften § 3 (2). Rentekurve. Volatilitetsjusteringen gir et påslag i den risikofrie markedsrenten. Det betyr at forpliktelsene blir lavere enn de ville blitt uten denne justeringen. Effekten er avhengig av størrelsen på påslaget. Figur 3 og figur 4 nedenfor viser årets og fjorårs rentekurver. Justeringen per 31.12.2025 utgjør et rentepåslag på 0,30 prosentpoeng de ti første årene. Effekten av dette påslaget utgjør 5% prosentpoeng for solvenskapitaldekningen uten bruk av overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger. Dette fremkommer av tabell 14 under. Forsikringstekniske avsetninger er tilnærmet uendret mens solvenskapitalkravet og den tellende ansvarlige kapitalen øker noe. Disse endringene gir en reduksjon i solvenskapitaldekningen fra 333% prosent til 328% prosent uten bruk av volatilitetsjustering og uten bruk av overgangsregler for de forsikringstekniske avsetningene.

Figur 3: EIOPAs rentekurve med og uten volatilitetsjustering per 31.12.2025

Figur 4: EIOPAs rentekurve med og uten volatilitetsjustering per 31.12.2024

Tabell 14: Effekt av å benytte volatilitetsjustering 31.12.2025. Beløp i milliarder kroner.

2025	Med volatilitetsjustering uten bruk av overgangsregler	Uten volatilitetsjustering uten bruk av overgangsregler	Differanse	Med volatilitetsjustering med bruk av overgangsregler	Uten volatilitetsjustering med bruk av overgangsregler	Differanse
Forsikringsstekniske avsetninger	860	860	0	860	860	0
Solvenskapitalkrav	17	17	0	17	17	0
Minstekapitalkrav	4	4	0	4	4	0
Tellende ansvarlig kapital til dekning av SCR	57	57	0	57	57	0
Tellende ansvarlig kapital til dekning av MCR	49	49	0	49	49	0
Solvenskapitaldekning	333%	328%	5%	333%	328%	5%
Minstekapitaldekning	1152%	1134%	19%	1152%	1134%	19%

Tabell 15: Effekt av å benytte volatilitetsjustering 31.12.2024. Beløp i milliarder kroner.

2024	Med volatilitetsjustering uten bruk av overgangsregler	Uten volatilitetsjustering uten bruk av overgangsregler	Differanse	Med volatilitetsjustering med bruk av overgangsregler	Uten volatilitetsjustering med bruk av overgangsregler	Differanse
Forsikringstekniske avsetninger	788	788	0	788	788	0
Solvenskapitalkrav	15	15	0	15	15	0
Minstekapitalkrav	4	4	0	4	4	0
Tellende ansvarlig kapital til dekning av SCR	53	53	-1	53	53	0
Tellende ansvarlig kapital til dekning av MCR	46	47	0	46	47	0
Solvenskapitaldekning	361%	352%	8%	361%	352%	8%
Minstekapitaldekning	1263%	1228%	35%	1263%	1228%	35%

Differansen i prosent, er prosentpoeng.

Overgangsregelen er beskrevet i kapittel D.2.7 Overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger.

D.2.6 Overgangsbestemmelsene om risikofri rentekurve

KLP anvender ikke overgangsbestemmelsene om risikofri rentekurve. Ved verdivurderingen av forsikringsforpliktelsene benyttes de risikofrie rentekurvene som til enhver tid er offentliggjort av Finanstilsynet, Solvens II-forskriften § 3 (1).

D.2.7 Overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger

KLP anvender det midlertidige fradraget gitt ved overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger, omtalt i Solvens II-forskriften § 56. Forsikringstekniske avsetninger. Note 32 Kapitalkrav i årsregnskapet (note 10 i kvartalsregnskapet), viser beregningene uten bruk av dette midlertidige fradraget. Begge beregningene er vist i tabell 16 under.

Overgangsperioden er 16 år fra 2016 til 2032, og fradraget reduseres lineært over perioden. For 2025 ble fradraget redusert til 7/16.

Ved årsslutt 2025 var de forsikringstekniske avsetningene for KLP beregnet uten overgangsregelen lavere enn de forsikringsmessige avsetningene, slik at overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger ikke gir noe fradrag. De forsikringstekniske avsetningene var på 860 milliarder kroner, sammenlignet med forsikringsmessige avsetninger på 871 milliarder kroner.

Tabell 16: Effekt av å benytte overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger per 31.12.2025. Beløp i milliarder kroner.

2025	Med bruk av overgangsregelen	Uten bruk av overgangsregelen	Differanse
Forsikringstekniske avsetninger	859,9	859,9	0,0
Solvenskapitalkrav	17,1	17,1	0,0
Minstekapitalkrav	4,3	4,3	0,0
Tellende ansvarlig kapital til dekning av SCR	56,9	56,9	0,0
Tellende ansvarlig kapital til dekning av MCR	49,2	49,2	0,0
Solvenskapitaldekning	333%	333%	—%
Minstekapitaldekning	1152%	1152%	—%

Tabell 17: Effekt av å benytte overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger per 31.12.2024. Tall i milliarder kroner.

2024	Med bruk av overgangsregelen	Uten bruk av overgangsregelen	Differanse
Forsikringstekniske avsetninger	788,3	788,3	0,0
Solvenskapitalkrav	14,7	14,7	0,0
Minstekapitalkrav	3,7	3,7	0,0
Tellende ansvarlig kapital til dekning av SCR	52,9	52,9	0,0
Tellende ansvarlig kapital til dekning av MCR	46,3	46,3	0,0
Solvenskapitaldekning	361%	361%	—%
Minstekapitaldekning	1263%	1263%	—%

*Differansen i prosent, er prosentpoeng.

D.2.8 Diverse

D.2.8.1 Reassuranse

KLP har i dag kun kollektive produkter uten mulighet for valg av forsikringsdekningsomfang for de enkelte forsikrede. Ut fra denne begrensning, foretakets størrelse og derav følgende store risikobærende evne, er behovet for å ha en reassuranse i KLP vurdert som lite. KLP benytter per i dag ikke reassuranse.

D.2.8.2 Vesentlige endringer i forutsetninger

Beregning av beste estimat er basert på oppdaterte erfaringsdata.

D.3 Andre forpliktelser

Tabellen under viser fordelingen av andre forpliktelser.

Tabell 18: Andre forpliktelser. Tall i milliarder kroner.

Andre forpliktelser	Solvens II 2025	Regnskap 2025	Solvens II 2024	Regnskap 2024
Fondsobligasjonslån	—	—	1,4	1,4
Ansvarlig lån	—	—	3,5	3,5
Pensjoner egne ansatte	0,4	0,4	0,3	0,3
Utsatt skatteforpliktelse*	0,2	1,1	0,8	1,1
Andre forpliktelser	15,2	12,3	11,6	7,3
Totalt	15,9	13,8	17,7	13,7

* Med brutto skatteforpliktelse under Solvens II

D.3.1 Fondsobligasjonslån

KLP har ingen fondsobligasjonslån per 31.12.2025.

D.3.2 Ansvarlig lån

KLP har ingen ansvarlige lån per 31.12.2025.

D.3.3 Pensjoner egne ansatte

Solvens II-verdsettelsen er lik regnskapsverdsettelsen

KLPs ansatte har en ytelsesbasert pensjonsforpliktelse. Hoveddelen er dekket gjennom offentlig tjenestepensjon i KLP ved medlemskap i Fellesordningen for kommuner og bedrifter (Fellesordningen). Øvrig forpliktelse er også ytelsesbasert, men dekkes over driften.

Forpliktelsen inngår i Solvens II-balansen med nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet ved lineærmetoden. Nåverdien av bruttoforpliktelsen er diskontert på 3,9 prosent som skal gjenspeile rentene på norske høykvalitetsobligasjoner.

Tabell 19: Netto pensjonsforpliktelse for egne ansatte. Tall i milliarder kroner.

Pensjonsordningens over-/underfinansiering	2025	2024
Nåverdi av forpliktelsene	2,3	2,1
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	1,8	1,8
Netto pensjonsforpliktelse egne ansatte	0,4	0,3

Tabell 20: Allokering av pensjonsmidlene for egne ansatte

Pensjonsmidlenes sammensetning	2025	2024
Eiendom	13,30%	12,9 %
Utlån	10,00%	11,0 %
Aksjer	36,00%	35,1 %
Anleggs-/HTF- obligasjoner	24,80%	26,5 %
Omløpsobligasjoner	11,90%	10,8 %
Likviditet/pengemarked	4,10%	3,7 %
Totalt	100,00%	100,0 %

D.3.4 Utsatt skatt

Verdsettelse Solvens II

Se omtale under kapittel D.1.2.

Verdsettelse regnskap

Per 31.12.2025 har KLP balanseført en netto utsatt skatt på 1,1 milliarder kroner, se omtale under kapittel D.1.2.

D.3.5 Andre forpliktelser

Solvens II verdsettelsen er lik regnskapsverdsettelsen

Disse forpliktelsene er verdsatt til virkelig verdi både i regnskapet og på Solvens II-balansen.

D.4 Alternative verdsettingsmetoder

KLPs vurderingsprinsipper for eiendeler som ikke kan verdsettes basert på noterte priser, er beskrevet i note 23 Virkelig verdi av finansielle instrumenter i årsrapporten for 2025.

D.5 Andre opplysninger

Alle vesentlige opplysninger om verdsettingen anses dekket i det foregående.

E. Kapitalforvaltning

KLPs overordnede mål er å forvalte den kapitalen medlemmene har plassert i foretaket, enten som eier (egenkapital) eller som pensjonskunde (pensjonsfond), best mulig innenfor virksomhetens risikoevne.

E.1 Ansvarlig kapital

Den ansvarlige kapitalen under Solvens II består av basiskapital og supplerende kapital. Som basiskapital regnes differansen mellom verdien av eiendelene og forpliktelsene på Solvens II-balansen og fondsobligasjonslånet. Ansvarlige lån inngår også som basiskapital.

Fremtidig rett til innkalling av egenkapital, innkallingsretten, som KLP har, regnes som supplerende kapital. Eventuell netto utsatt skattefordel kan også inngå som supplerende kapital.

Tabellen under viser inndelingen av den ansvarlige kapitalen i basiskapital og supplerende kapital, uten bruk av overgangsregelen for de forsikringstekniske avsetningene.

Tabell 22: Inndeling av ansvarlig kapital i basiskapital og supplerende kapital. Tall i milliarder kroner. Uten overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger.

Ansvarlig kapital	2025	2024
begrensninger	48,3	44,2
Fondsobligasjonslån	0,0	1,4
Sum basiskapital, kapitalgruppe 1	48,3	45,6
Ansvarlig lån	0,0	3,5
Risikoutjevningfond	4,3	4,0
Sum basiskapital, kapitalgruppe 2	4,3	7,5
Utsatt skattefordel	0,0	0,0
Sum basiskapital, kapitalgruppe 3	0,0	0
Innkallingsrett EK	4,2	15,4
Sum supplerende kapital	4,2	15,4
Totalt	56,9	68,5

Tabell 23: Inndeling av ansvarlig kapital i basiskapital og supplerende kapital. Tall i milliarder kroner. Med overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger.

Ansvarlig kapital	2025	2024
Ansvarlig kapital i kapitalgruppe 1 uten begrensninger	48,3	44,2
Fondsobligasjonslån	0,0	1,4
Sum basiskapital, kapitalgruppe 1	48,3	45,6
Ansvarlig lån	0,0	3,5
Risikoutjevningfond	4,3	4,0
Sum basiskapital, kapitalgruppe 2	4,3	7,5
Utsatt skattefordel	0,0	0,0
Sum basiskapital, kapitalgruppe 3	0,0	0
Innkallingsrett EK	4,2	15,4
Sum supplerende kapital	4,2	15,4
Totalt	56,9	68,5

Formålet med foretakets ansvarlige kapital er å tilfredsstille regulatoriske krav under Solvens II med god margin. Foretaket rapporterer kapitaldekning for solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet kvartalsvis.

Styret har vedtatt en retningslinje for kapitalstyring. Formålet med retningslinjen er å sikre at KLP er tilstrekkelig kapitalisert og oppfyller de regulatoriske minimumskrav til kapital fastsatt av Finanstilsynet. Foretaket har i tillegg satt egne rammer for solvenskapitaldekningen som ligger godt over kravene fra Finanstilsynet.

Retningslinjen definerer soner for solvenskapitaldekningen. Det utarbeides årlig en kapitalplan hvor soneinndelingen og mål for solvenskapitaldekning fastsettes for planperioden som normalt er tre år. Hvilke tiltak som kan eller skal iverksettes ved ulike nivå på solvenskapitaldekningen defineres også. I inneværende planperiode har KLP mål om å ha en solvenskapitaldekning på over 150 prosent.

Foretaket benytter overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger, men setter mål for solvenskapitaldekning uten bruk av denne. Av samme grunn rapporteres solvenskapitaldekning uten bruk av overgangsregel i noter til foretakets regnskap. Solvenskapitaldekning uten bruk av overgangsregelen er 333%% prosent per 31.12.2025. Denne var 361% prosent per 31.12.2024. Solvenskapitaldekning med bruk av overgangsregelen er 333% prosent per 31.12.2025, den var 361% prosent per 31.12.2024. Dette er godt over eget mål som igjen er godt over myndighetenes krav.

KLP har i sine vedtekter en rett til å kalle inn kapital fra sine eiere. I tillegg henter foretaket inn et årlig egenkapitalbidrag fra sine eiere. For 2025 var egenkapitalbidraget 0,25 prosent av premiereserven.

Den ansvarlige kapitalen klassifiseres i tre kapitalgrupper med utgangspunkt i egenskapene ved den enkelte kapitalpost. Kvalitet og tilgjengelighet er avgjørende for klassifiseringen. Hovedinndelingen baseres på om

- Kapitalen kan benyttes til eller innbetales etter påkrav for å dekke ethvert tap til enhver tid
- Kapitalen kan ved avvikling benyttes til å dekke tap og skal ikke tilbakebetales før alle andre krav er dekket, herunder krav som følger av forsikrings- og gjenforsikringsavtaler

Kapitalgruppe 1

Foretakets ansvarlige kapital i kapitalgruppe 1 uten begrensninger, fremkommer som differansen mellom eiendeler og forpliktelser i Solvens II-balansen fratrukket risikoutjevningfondet og utsatt skattefordel. All kapital i kapitalgruppe 1 er basiskapital. Selskapet hadde tidligere et fondsobligasjonslån, men dette ble innfridd i løpet av 2025.

Kapitalgruppe 2

Under kapitalgruppe 2 inngår risikoutjevningfondet som basiskapital. I tillegg inngår ikke-innbetalt innskudd i samsvar med etterutligningsretten som supplerende kapital. Den supplerende kapitalen beregnes som 2,5 prosent av KLPs samlede premiereserve til enhver tid, der godkjenning for denne metodikken er gitt frem til og med 31.12.2027. Den siste godkjenningen fra Finanstilsynet ble gitt 27.09.2023. Selskapet hadde tidligere et ansvarlig lån, men dette ble innfridd i løpet av 2025.

Kapitalgruppe 3

Under kapitalgruppe 3 inngår en eventuell netto utsatt skattefordel med visse begrensninger. Både ved årsslutt 2025 og årsslutt 2024 var denne null.

E.1.1 Klassifisering av ansvarlig kapital

Summen av tellende kapital i kapitalgruppe 2 og 3 kan ikke overstige 50 prosent av solvenskapitalkravet. For KLP virker dette begrensende både ved årsslutt 2025 og årsslutt 2024. Ved en eventuell økning i solvenskapitalkravet vil den ubenyttede kapitalen i kapitalgruppe 2 (12,3 milliarder kroner var ubenyttet ved utgangen av 2025) redusere den negative effekten økningen i solvenskapitalkravet har på kapitaldekningen.

Solvens II-regelverket stiller krav til sammensetningen av den ansvarlige kapitalen til dekning av henholdsvis solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet. Dette kalles tellende ansvarlig kapital.

I tabellene under vises den totale ansvarlige kapitalen per kapitalgruppe splittet på basiskapital og supplerende kapital. Andelen av disse beløpene som kan benyttes til tellende kapital for solvenskapitalkravet og minimumskapitalkravet er også vist i tabellen. Beregningene av forsikringstekniske avsetninger er uten overgangsregler.

Tabell 24: Klassifisering av den ansvarlige kapitalen per 31.12.2025. Tall i milliarder kroner.

2025	Ansvarlig kapital	Tellende ansvarlig kapital	
		SCR	MCR
Kapitalgruppe 1, ubegrenset	48,3	48,3	48,3
Fradrag datterselskaper	—	—	—
Kapitalgruppe 1, ubegrenset etter fradrag	48,3	48,3	48,3
Fondsobligasjonslån	—	—	—
Sum basiskapital i kapitalgruppe 1	48,3	48,3	48,3
Ansvarlige lån	—	—	0,9
Risikoutjevningfond	4,3	4,3	—
Sum basiskapital i kapitalgruppe 2	4,3	4,3	0,9
Sum basiskapital	52,6	52,6	49,2
Innkallingsrett EK	16,5	4,2	—
Sum supplerende kapital i kapitalgruppe 2	16,5	4,2	—
Sum kapitalgruppe 2	20,8	8,5	0,9
Utsatt skattefordel	—	0,0	—
Totalt	69,2	52,6	49,2

Tabell 25: Klassifisering av den ansvarlige kapitalen per 31.12.2024. Tall i milliarder kroner.

2024	Ansvarlig kapital	Tellende ansvarlig kapital	
		SCR	MCR
Kapitalgruppe 1, ubegrenset	44,2	44,2	40,9
Fradrag datterselskaper	—	—	—
Kapitalgruppe 1, ubegrenset etter fradrag	44,2	44,2	40,9
Fondsobligasjonslån	1,4	1,4	1,4
Sum basiskapital i kapitalgruppe 1	45,6	45,6	42,4
Ansvarlige lån	3,5	3,5	0,7
Risikoutjevningfond	4,0	4,0	—
Sum basiskapital i kapitalgruppe2	7,5	7,3	0,7
Sum basiskapital	53,1	52,9	43,1
Innkallingsrett EK	15,4	—	—
Sum supplerende kapital i kapitalgruppe 2	15,4	—	—
Sum kapitalgruppe 2	22,9	7,3	0,7
Utsatt skattefordel	—	—	—
Totalt	68,5	52,9	43,1

Solvenskapitalkravet (SCR) skal dekke risikoen for tap av foretakets ansvarlige kapital og beregnes slik at sannsynligheten er 99,5 prosent for at samlet tap, forsikringsmessig tap og finansielt tap, over en periode på tolv måneder ikke overstiger det beregnede kapitalkravet.

Minstekapitalkravet (MCR) skal dekke risikoen for tap av foretakets basiskapital og beregnes slik at sannsynligheten er 85 prosent for at samlet tap over en periode på tolv måneder ikke overstiger det beregnede kapitalkravet. Minstekapitalkravet skal ikke være lavere enn 25 prosent eller høyere enn 45 prosent av foretakets solvenskapitalkrav.

Solvenskapitalkravene og solvenskapitaldekningen med og uten overgangsregel for forsikringstekniske avsetninger er vist i tabellen under.

Tabell 26: Solvenskapitalkrav og solvenskapitaldekning uten bruk av overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger. Beløp i milliarder kroner.

Solvenskapitalkrav og -dekning	2025		2024	
	SCR	MCR	SCR	MCR
Solvenskapitalkrav	17,1	4,3	14,7	3,7
Tellende kapital	56,9	49,2	52,9	46,4
Overskytende kapital	39,8	44,9	38,3	42,7
Solvenskapitaldekning	333%	1152%	361%	1263%

Tabell 27: Solvenskapitalkrav og solvenskapitaldekning med bruk av overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger. Beløp i milliarder kroner.

Solvenskapitalkrav og -dekning	2025		2024	
	SCR	MCR	SCR	MCR
Solvenskapitalkrav	17,1	4,3	14,7	3,7
Tellende kapital	56,9	49,2	52,9	46,4
Overskytende kapital	39,8	44,9	38,3	42,7
Solvenskapitaldekning	333%	1152%	361%	1263%

Forskjellen mellom egenkapitalen i regnskapet og differanse mellom eiendeler og forpliktelser i Solvens II-balansen, var ved årsslutt 2025 og årsslutt 2024 som vist i tabellene under.

Tabell 28: Solvenskapital uten bruk av innkallingsretten, men med bruk av overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger sammenlignet med ansvarlig kapital i finansregnskapet per 31.12.2025. Tall i milliarder kroner.

2025	Solvens II	Finansregnskapet
Innskutt egenkapital	27,9	27,9
Avstemmingsreserve	20,4	
Annen opptjent egenkapital		18,9
Effekten av overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger	0,0	
Sum basiskapital kapitalgruppe 1 uten begrensninger/egenkapital ekskl. risikoutjevningfond	48,3	46,9
Fondsobligasjonslån	0,0	0,0
Ansvarlig lån	0,0	0,0
Risikoutjevningfond	4,3	4,3
Sum inkludert kapital med begrensninger/basiskapital kapitalgruppe 2/ ansvarlig lån/risikoutjevningfond	52,6	51,2

Tabell 29: Solvenskapital uten bruk av innkallingsretten men med bruk av overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger sammenlignet med ansvarlig kapital i finansregnskapet tall per 31.12.2024. Tall i milliarder kroner

2024	Solvens II	Finansregnskapet
Innskutt egenkapital	25,3	25,3
Avstemmingsreserve	18,9	
Annen opptjent egenkapital		18,0
Effekten av overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger	0,0	
Sum basiskapital kapitalgruppe 1 uten begrensninger/egenkapital ekskl. risikoutjevningfond	44,2	43,2
Fondsobligasjonslån	1,4	1,4
Ansvarlig lån	3,5	3,5
Risikoutjevningfond	4,0	4,0
Sum inkludert kapital med begrensninger/basiskapital kapitalgruppe 2/ ansvarlig lån/risikoutjevningfond	53,1	52,2

Differansen mellom eiendeler og forpliktelser under Solvens II er inkludert overgangsregler for tekniske avsetninger beskrevet under kapittel D.2.6 og D.2.7.

Hovedforskjellen mellom Solvens II og finansregnskapet er at opptjent overskudd som inngår som egenkapital i finansregnskapet, erstattes av avstemmingsreserven i solvensbalansen. Også avstemmingsreserven inneholder opptjent overskudd, men basert på verdsettelsen av eiendeler og forpliktelser i solvensbalansen. Avstemmingsreserven vil også inkludere nåverdien av framtidige overskudd.

E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

Solvenskapitalkravet skal dekke risikoen for tap av foretakets ansvarlige kapital.
Minstekapitalkravet skal dekke risikoen for tap av foretakets basiskapital.

E.2.1 Solvenskapitalkrav

Ved årsslutt 2025 var kapitalkravene som følger (2024 i parentes):

Minstekapitalkrav: 4,3 (3,7) milliarder kroner
Solvenskapitalkrav: 17,1 (14,7) milliarder kroner

Kapitalkravene over er inkludert overgangsregler for tekniske avsetninger.

KLP benytter standardformelen uten noen foretaksspesifikke parametere. Solvenskapitalkravet ved årsslutt 2025 og årsslutt 2024 fordeler seg slik:

Tabell 30: Solvenskapitalkravets sammensetning uten overgangsordning for forsikringstekniske avsetninger. Beløp i milliarder kroner.

Solvenskapitalkravets sammensetning	2025	2024
Markedsrisiko	7,0	5,6
Motpartrisiko	0,2	0,1
Forsikringsrisiko	11,5	10,0
Diversifisering	-3,7	-3,1
Operasjonell risiko	3,8	3,5
Tapsabsorberende evne til utsatt skatt	-1,6	-1,5
Solvenskapitalkrav	17,1	14,7

Tabell 31: Solvenskapitalkravets sammensetning med overgangsordning for forsikringstekniske avsetninger. Tall i milliarder kroner.

Solvenskapitalkravets sammensetning	2025	2024
Markedsrisiko	7,0	5,6
Motpartrisiko	0,2	0,1
Forsikringsrisiko	11,5	10,0
Diversifisering	-3,7	-3,1
Operasjonell risiko	3,8	3,5
Tapsabsorberende evne til utsatt skatt	-1,6	-1,5
Solvenskapitalkrav	17,1	14,7

Som nevnt i kapittel C.1 bidrar avgangsrisiko til at kapitalkravet for forsikringsrisiko blir for høyt i forhold til de andre elementene.

E.2.2 Forenklete beregninger

KLP benytter forenklingene for motpartrisikomodulen beskrevet i artikkel 111 og artikkel 112 i vedlegg til Forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften.

Forenklingen i artikkel 111 innebærer at det ikke beregnes diversifiseringseffekter innad i en modul ved beregning av risikoreducerende virkning av derivater. Forenklingen i artikkel 112 innebærer at risikojustert verdi av en sikkerhet sjablongmessig settes til 75 prosent. Begge forenklinger gjøres for å lette beregningsarbeidet og gir ubetydelige økninger i kapitalkravet for motpartrisiko.

E.2.3 Foretakspesifikke parametere

KLP benytter ikke foretakspesifikke parametere.

E.2.4 Inndata for beregning av minstekapitalkrav

Den lineære formelkomponenten til minstekapitalkravet ble ved årsslutt 2025 beregnet på data gitt i tabellen under. Data for 2024 er også oppgitt.

Tabell 32: Inndata uten overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger.
Tall i milliarder kroner.

Inndata til lineær formelkomponent	2025	2024
Garanterte ytelser	486,8	475,4
Diskresjonære ytelser	360,7	302,2
Capital at Risk	478,2	436,1
Lineær formelkomponent	-0,4	2,2

Beregningen av minstekapitalkravet blir da som følger:

Tabell 33: Minstekapitalkrav uten overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger.
Tall i milliarder kroner.

Beregning av minstekapitalkrav	2025	2024
Lineær formelkomponent	-0,4	2,2
Solvenskapitalkrav	17,1	14,7
Tak for minstekapitalkrav	7,7	6,6
Gulv for minstekapitalkrav	4,3	3,7
Minstekapitalkrav	4,3	3,7

Tak for minstekapitalkrav er 45 prosent av solvenskapitalkravet. Gulv for minstekapitalkrav er 25 prosent av solvenskapitalkravet.

Tilsvarende beregninger med overgangsregler på forsikringstekniske avsetninger er gitt i tabellene under.

Tabell 34: Inndata med overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger.
Tall i milliarder kroner.

Inndata til lineær formelkomponent	2025	2024
Garanterte ytelser	486,8	475,4
Diskresjonære ytelser	360,7	302,2
Capital at Risk	478,2	436,1
Lineær formelkomponent	-0,4	2,2

Tabell 35: Minstekapitalkrav med overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger.
Tall i milliarder kroner.

Beregning av minstekapitalkrav	2025	2024
Lineær formelkomponent	-0,4	2,2
Solvenskapitalkrav	17,1	14,7
Tak for minstekapitalkrav	7,7	6,6
Gulv for minstekapitalkrav	4,3	3,7
Minstekapitalkrav	4,3	3,7

E.3 Bruk av durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregning av solvenskapitalkravet

KLP benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

KLP benytter ikke interne modeller.

E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet eller solvenskapitalkravet

KLP oppfyller både minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet.

E.6 Andre opplysninger

Alle vesentlige opplysninger anses dekket i det foregående.

F. Godkjenning

Rapporten er godkjent av styret i KLP 21. mars 2025.

Sverre Thornes, Konsernsjef

G. Templater

Følgende QRTer (Quantitative Reporting Templates) er inkludert i det følgende.

QRT kode	QRT navn
S.02.01.02	Balansen
S.05.01.02	Premier, erstatninger og kostnader pr. forsikringsbransje
S.12.01.02	Forsikringstekniske avsetninger – livsforsikring og helseforsikring håndtert som livsforsikring
S.22.01.21	Effekten av overgangsregler og andre tiltak knyttet til langsiktige garantier
S.23.01.01	Ansvarlig kapital
S.25.01.21	Solvenskapitalkrav - for grupper som benytter standardmetoden
S.28.01.01	Minstekapitalkrav – kun livsforsikringsvirksomhet eller skadeforsikringsvirksomhet

HOVEDKONTOR

Besøksadresse:

Dronning Eufemias gate 10, Oslo

Sentralbord: 55 54 85 00

Faks: 22 03 36 00

REGIONSKONTOR

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7, Bergen

Kundesenter: 55 54 85 00

Faks: 55 54 85 90

ALL POST SENDES TIL

Kommunal Landspensjonskasse,

Pb. 400 Sentrum, 0103 Oslo

Elektroniske henvendelser:

klp.no/kontakt

www.klp.no

Organisasjonsnr.: 938 708 606